VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ SÁU

22.8.2025 (29.6 (N) Ất Tỵ)

Số 101 (4235)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

SỐ BÁO ĐẶC BIỆT KỶ NIỆM 80 NĂM NGÀY TRUYỀN THỐNG NGÀNH VĂN HÓA (28.8.1945 - 28.8.2025), CHÀO MỪNG CÁCH MẠNG THÁNG TÁM VÀ QUỐC KHÁNH 2.9

Ngành Văn hóa Việt Nam 80 năm đồng hành cùng sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng và dân tộc

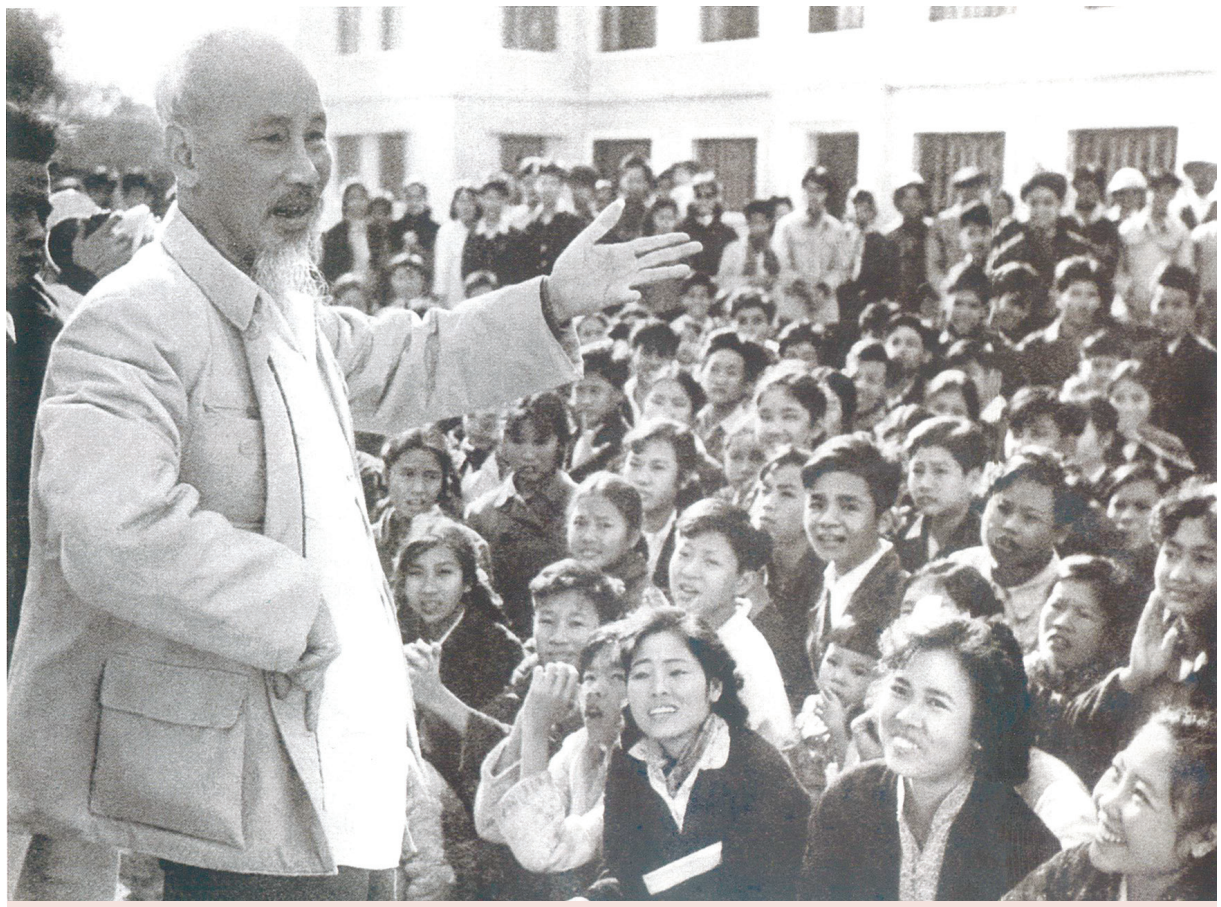
Tổng Bí thư Tô Lâm luôn quan tâm sâu sắc tới văn hóa nước nhà. Trong ảnh: Tổng Bí thư Tô Lâm với Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng — Ảnh: XUÂN TRẦN

● Văn hóa là sức mạnh nội sinh để đất nước trường tồn và phát triển ● Trước bia Di tích lịch sử Nha Thông tin, tự hào chặng đường 80 năm ngành Văn hóa ● Về nguồn để tưởng nhớ và tri ân ● Để Văn hóa vững bước vào kỷ nguyên mới [2 - 11]

Ngành Văn hóa Việt Nam cùng sự nghiệp cách mạng

● **NGUYỄN VĂN HÙNG - Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bí thư Đảng ủy Bộ, Bộ trưởng Bộ VHTTDL**

Trong sắc Thu tháng Tám lịch sử, hòa chung niềm hân hoan, phấn khởi của triệu triệu người con đất Việt hướng về kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công (19.8.1945 – 19.8.2025) và Quốc khánh nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2.9.1945 – 2.9.2025) - Một sự kiện trọng đại của dân tộc, những người làm công tác văn hóa, thông tin, thể thao và du lịch trên khắp mọi miền Tổ quốc được đón nhận thêm niềm vui, niềm tự hào khi ngành Văn hóa cũng tròn 80 mùa Thu cách mạng (28.8.1945 – 28.8.2025).

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi".
Trong ảnh: Chủ tịch Hồ Chí Minh nói chuyện với học sinh Trường Nghệ thuật sân khấu Trung ương ở Khu văn công Mai Dịch, Hà Nội (ngày 25.11.1961) **Ảnh: BẢO TÀNG HỒ CHÍ MINH**

Tuyên cáo ngày 28.8.1945 của Chính phủ Lâm thời Việt Nam Dân chủ Cộng hòa trong nội các quốc gia, Bộ Thông tin, Tuyên truyền được thành lập. Để phù hợp với từng chặng đường phát triển của lịch sử dân tộc, theo chỉ đạo của Đảng và Nhà nước, Bộ được sắp xếp theo nhiều mô hình tổ chức và tên gọi khác nhau như: Nha Thông tin Tuyên truyền, Bộ Văn hóa, Bộ Văn hóa - Thông tin… và nay là Bộ VHTTDL. Dù với mô hình tổ chức nào, dưới tên gọi nào, ngành Văn hóa luôn nỗ lực, quyết tâm thực thi nhiệm vụ, giữ vững vị trí, vai trò và sứ mệnh thiêng liêng "văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi". Tám thập kỷ đã qua, dưới ánh sáng của Chủ nghĩa Mác - Lê nin và tư tưởng Hồ Chí Minh; sự lãnh đạo sáng suốt, tài tình của Đảng; sự quản lý, điều hành quyết liệt, hiệu quả của Nhà nước, ngành Văn hóa Việt Nam đã hòa nhịp vào cuộc trường chinh bách chiến, bách thắng, viết nên những trang vàng chói lọi, đóng góp to lớn vào sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng và dân tộc.

1. Văn hóa trong tiến trình đấu tranh cách mạng, giành độc lập, tự do, thống nhất đất nước

Ngay từ buổi đầu cách mạng còn trong gian khó, khi non sông chưa giành được độc lập, Đảng ta đã xác định vị trí, vai trò đặc biệt của văn hóa và đặt văn hóa ở vị trí trọng yếu trong chiến lược đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước. *Đề cương về Văn hóa Việt Nam năm 1943*, do Tổng Bí thư Trường Chinh khởi thảo đã xác lập hệ tư tưởng, nguyên tắc, phương pháp luận và định hướng chiến lược cho nền văn hóa Việt Nam. Đề cương đã khẳng định vai trò lãnh đạo của Đảng đối với lĩnh vực văn hóa: "Có lãnh đạo được phong trào văn hóa, Đảng mới ảnh hưởng được dư luận, việc tuyên truyền của Đảng mới có hiệu quả" (1); đồng thời khẳng định: "Cách mạng văn hóa ở Việt Nam phải dựa vào cách mạng dân tộc giải phóng mới có điều kiện phát triển" (2), hướng tới xây dựng nền văn hóa xã hội chủ nghĩa. Ba nguyên tắc nền tảng của văn hóa Việt Nam được Đảng ta xác định là: Dân tộc, Khoa học, Đại chúng phù hợp với quy luật thực tiễn của cách mạng nước ta và vẫn còn vẹn nguyên giá trị thời sự cho tới ngày nay. Với ba nguyên tắc này, Đề cương không chỉ mở đường cho một nền văn hóa mới - nền văn hóa cách mạng, mà còn xác định rõ văn hóa là một trong ba mặt trận, để từ đó: "Phải hoàn thành cách mạng văn hóa mới hoàn thành được cuộc cải tạo xã hội"(3). Đó cũng là ngọn đuốc lý luận soi đường để các thế hệ cán bộ ngành Văn hóa không ngừng phấn đấu vì một nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

Khi bản *Đề cương về Văn hóa Việt Nam* ra đời, công cuộc cách mạng văn hóa dân tộc chính thức bước sang một chặng đường lịch sử mới, gắn bó chặt chẽ và phục vụ trực tiếp cho sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, giành độc lập, tự do. Dưới ngọn cờ lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, văn hóa đã trở thành một vũ khí tư tưởng quan trọng, góp phần hiệu triệu, quy tụ sức mạnh toàn dân để làm nên thắng lợi Cách mạng Tháng Tám năm 1945 - sự kiện lịch sử, mở ra một kỷ nguyên mới của dân tộc. Không khí hào hùng của những năm tháng đó còn ngân vang mãi trong những khúc nhạc như ***Tiến quân ca*** của Văn Cao, ***Diệt phát xít*** của Nguyễn Đình Thi, hay ***Mười chín tháng Tám*** của Xuân Oanh. Sau ngày độc lập, công tác tuyên truyền, cổ động trở thành động lực để tái thiết đất nước, bài trừ nạn mù chữ, nâng cao dân trí. Ngay trong thời điểm cam go nhất của kháng chiến chống Pháp, tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc tháng 11.1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi". Với phương châm "kháng chiến hóa văn hóa, văn hóa hóa kháng chiến", công tác báo chí, thông tin, tuyên truyền được đẩy mạnh; các loại hình nghệ thuật như ca khúc cách mạng, thơ ca, kịch nói... nở rộ, thổi bùng ngọn lửa yêu nước và ý chí chiến đấu. Trong *Thư gửi các họa sĩ nhân dịp triển lãm hội họa năm 1951,* Người căn dặn: "Văn hóa nghệ thuật cũng là một mặt trận. Anh chị em là chiến sĩ trên mặt trận ấy". Thực hiện lời dạy của Bác, các văn nghệ sĩ, những người làm công tác văn hóa đã vượt qua muôn vàn gian khổ, mang đến sức mạnh tinh thần to lớn, góp phần vào chiến thắng Điện Biên Phủ lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu năm 1954.

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ (1954-1975), văn học nghệ thuật phát triển sôi nổi, phản ánh đời sống chiến đấu, lao động sản xuất ở miền Bắc và tinh thần bất khuất của nhân dân miền Nam. Một nền văn hóa xã hội chủ nghĩa dần hình thành với sự ra đời của các thiết chế như nhà hát, rạp chiếu bóng, thư viện, bảo tàng... phục vụ đông đảo nhân dân và góp phần xây dựng con người mới XHCN. Ngay cả trong bối cảnh chiến tranh, vẫn có sự tiếp nhận tinh hoa văn hóa nhân loại, nhất là từ các nước XHCN, làm giàu thêm đời sống tinh thần của dân tộc. Hòa nhịp với dòng thác cách mạng, nhiều văn nghệ sĩ, nhà báo - chiến sĩ đã lên đường, mang theo khí thế hào sảng trong câu thơ Tố Hữu: *"Xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước/ Mà lòng phơi phới dậy tương lai"*. Những phong trào như "tiếng hát át tiếng bom", những trang viết, vần thơ, khúc nhạc ra đời từ thực tiễn đã khơi dậy tinh thần chiến đấu, góp phần đưa dân tộc đến đại thắng mùa Xuân 1975, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

Như vậy, chúng ta có thể khẳng định rằng, trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp và Mỹ, văn hóa - thông tin thực sự trở thành vũ khí tinh thần sắc bén, khơi nguồn lòng yêu nước, hun đúc ý chí kiên cường và củng cố niềm tin vào thắng lợi của cách mạng. Văn nghệ sĩ và báo chí cách mạng đã hòa mình vào đời sống chiến đấu, "lấy bút làm gươm", biến nghệ thuật thành vũ khí. Họ chính là những "chiến sĩ" trên trận tuyến văn hóa - tư tưởng, hoặc trực tiếp tham gia chiến đấu, hoặc sáng tác để động viên tinh thần kháng chiến. Thơ ca, nhạc, kịch, hội họa, điện ảnh, báo chí… đều mang hơi thở chiến trường, phản ánh sự quả cảm, lòng trung kiên và niềm tin sắt son vào ngày thắng lợi, thậm chí, như đánh giá của nhà thơ Phạm Tiến Duật, "có sức mạnh của một sư đoàn".

Quá trình phát triển của ngành Văn hóa trong giai đoạn này thể hiện ở bản lĩnh chính trị, khả năng thích ứng và sự kiên định giữa bom đạn. Văn hóa giờ đây không chỉ là công cụ tuyên

80 năm đồng hành vẻ vang của Đảng và dân tộc

truyền, mà còn trở thành nguồn sức mạnh nội sinh to lớn, cổ vũ quân và dân ta đánh bại mọi kẻ thù xâm lược, giành độc lập, tự do, thống nhất đất nước. Không ít văn nghệ sĩ, nhà báo, đạo diễn, quay phim đã hy sinh nơi chiến trường, để lại những tác phẩm, thước phim, trang viết vô giá. Máu của họ đã hòa vào lịch sử, làm rạng rỡ thêm truyền thống anh hùng vẻ vang của dân tộc và ngành Văn hóa Việt Nam.

2. Văn hóa - nền tảng tinh thần và động lực phát triển kinh tế - xã hội trong xây dựng và phát triển đất nước

Đường lối, chủ trương của Đảng về xây dựng, phát triển văn hóa ngày càng toàn diện và sâu sắc, qua đó vị trí, vai trò của văn hóa ngày càng được bồi đắp và nâng lên tầm cao mới

Sau ngày thống nhất (30.4.1975), đất nước Việt Nam bước vào thời kỳ phục hồi và tái thiết với muôn vàn khó khăn. Trong bối cảnh ấy, văn hóa tiếp tục khẳng định vị trí là nguồn lực tinh thần to lớn, góp phần hàn gắn những vết thương chiến tranh, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, khơi dậy khát vọng kiến thiết một đất nước hòa bình, ấm no, hạnh phúc. Trên khắp mọi miền, các thiết chế văn hóa được củng cố, bộ máy ngành Văn hóa - Thông tin được tăng cường. Phong trào xây dựng đời sống văn hóa cơ sở lan tỏa sâu rộng tới từng nhà máy, xí nghiệp, lâm trường, cơ quan, làng xã… trở thành điểm tựa tinh thần và môi trường nuôi dưỡng con người mới xã hội chủ nghĩa.

Bước ngoặt lịch sử đến vào năm 1986, khi Đảng khởi xướng và lãnh đạo công cuộc Đổi mới toàn diện đất nước. Cùng với việc chuyển đổi từ nền kinh tế tập trung quan liêu bao cấp sang kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và mở rộng hội nhập quốc tế, công tác quản lý văn hóa cũng được đổi mới mạnh mẽ để phù hợp với yêu cầu mới. Hệ thống chính sách phát triển văn hóa ra đời đã góp phần giải quyết những khó khăn cho các hoạt động văn hóa, huy động được nhiều nguồn lực xã hội, đặc biệt trong triển khai tu bổ di tích, xây dựng công trình văn hóa, thể thao… tạo sức sống mới cho các hoạt động văn hóa, thông tin, thể thao trên khắp cả nước.

Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội được thông qua tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII của Đảng (1991) đã khẳng định rõ: Xã hội chủ nghĩa mà nhân dân ta xây dựng là một xã hội có nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Từ quan điểm đó, nhiều nghị quyết của Trung ương tiếp tục thể hiện sự quan tâm đặc biệt đến văn hóa. Trong đó, Nghị quyết Trung ương 5 khóa VIII (1998) - nghị quyết đầu tiên của Đảng chuyên đề về văn hóa, đã nhấn mạnh nhiệm vụ xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; coi văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, đồng thời là mục tiêu và động lực cho sự phát triển kinh tế - xã hội. Tiếp đó, Nghị quyết số 23-NQ/TW khóa X (2008) đã đưa ra định hướng đổi mới, nâng cao chất lượng hoạt động văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới, coi đây là lĩnh vực đặc biệt tinh tế của văn hóa, góp phần quan trọng vào việc bồi đắp nền tảng tinh thần của xã hội và sự phát triển toàn diện của con người Việt Nam. Đến Nghị quyết số 33-NQ/TW khóa XI (2014) về *"Xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu* con người Việt Nam phát triển toàn diện, hướng đến chân - thiện - mỹ, thấm nhuần các giá trị dân tộc, nhân văn, dân chủ và khoa học. Văn hóa được xác định là nền tảng tinh thần vững chắc của xã hội, là nguồn sức mạnh nội sinh quan trọng bảo đảm sự phát triển bền vững và bảo vệ vững chắc Tổ quốc, nhằm đạt tới mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. Có thể nói, các nghị quyết này chính là những định hướng chiến lược, tạo cơ sở lý luận và thực tiễn quan trọng cho quá trình xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam trong thời kỳ mới.

Đặc biệt, Hội nghị Văn hóa toàn quốc nhằm triển khai Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, tổ chức ngày 24.11.2021, đã trở thành một dấu mốc quan trọng. Đây là hội nghị văn hóa toàn quốc đầu tiên được tổ chức sau 75 năm kể từ ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh chủ trì Hội nghị Văn hóa toàn quốc lần thứ nhất năm 1946. Sự kiện này đã tạo sức lan tỏa mạnh mẽ, nâng cao nhận thức trong toàn hệ thống chính trị và các tầng lớp nhân dân về vị trí, vai trò của văn hóa đối với sự phát triển đất nước. Trên tinh thần đó, Đảng ta tiếp tục khẳng định quan điểm: Phải đặt văn hóa ngang hàng với kinh tế, chính trị và xã hội trong tiến trình phát triển quốc gia.

Tổng Bí thư Tô Lâm luôn quan tâm sâu sắc tới văn hoá nước nhà. Tại buổi gặp mặt văn nghệ sĩ (Hà Nội, ngày 30.12.2024), trong bài phát biểu chỉ đạo, Tổng Bí thư khẳng định: *"Văn hóa là sản phẩm đặc biệt của con người, của dân tộc. Giữ gìn và phát huy sức mạnh của văn hóa là lĩnh vực mà bất cứ quốc gia nào cũng phải quan tâm bởi nhiệm vụ này gắn liền với sự phát triển xã hội, làm phong phú đời sống tinh thần của người dân và sự vận hành hiệu quả của nhà nước"*. Trong ảnh: Tổng Bí thư Tô Lâm với Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng
Ảnh: XUÂN TRẦN

Những thành tựu quan trọng của văn hóa và vai trò của ngành Văn hóa trong sự nghiệp đổi mới đất nước

Trải qua gần 40 năm đổi mới, có thể nói rằng đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay. Ngành Văn hóa rất tự hào khi thực sự đóng góp tích cực vào những thành tựu to lớn, phát triển vượt bậc của đất nước sau gần 40 năm đổi mới.

Trước hết, dưới ánh sáng từ các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước qua 40 năm đổi mới, nhất là trong thời gian gần đây, đã làm thay đổi căn bản nhận thức và hành động của các cấp ủy đảng, chính quyền, người dân và cộng đồng doanh nghiệp về vị trí, vai trò của văn hóa đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc. Trên hầu hết các diễn đàn, hội nghị quan trọng của Trung ương, địa phương và trong quan hệ quốc tế, văn hóa luôn được hiện diện là một trong những trụ cột trong chiến lược xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Theo đó nhận thức và thực hành văn hóa trong các cán bộ, đảng viên và nhân dân đã có sự thay đổi căn bản về chất; thực hành văn hóa hướng tới những giá trị "chân, thiện, mỹ" ngày càng được phổ quát sâu hơn trong đời sống xã hội. Nhận thức đúng dẫn đến những hành động đẹp, cụ thể, quyết liệt và sáng tạo. Các chỉ tiêu, chỉ số về phát triển văn hóa, gia đình, con người, thông tin, thể thao và du lịch trong văn kiện đại hội đảng các cấp, trong chương trình/kế hoạch phát triển kinh tế, xã hội của các địa phương chưa bao giờ được đề cập đầy đủ, toàn diện, kỹ lưỡng như trong thời gian qua. Trong đó, đầu tư cho văn hóa ở một số địa phương trong giai đoạn 2020-2025 đạt tỷ lệ trên 2%, nhiều địa phương đạt trung bình 3-4%/năm tổng chi ngân sách.

Hai là, công tác xây dựng thể chế luôn được đặc biệt quan tâm. Toàn Ngành đã quyết liệt thay đổi tư duy từ "làm văn hóa" sang "quản lý nhà nước về văn hóa" thông qua công cụ pháp luật. Bộ VHTTDL đã chủ động rà soát, nghiên cứu, đề xuất cấp có thẩm quyền hoàn thiện thể chế, chính sách, xử lý nhiều "điểm nghẽn, khoảng trống về mặt pháp lý", thúc đẩy phát triển theo hướng vừa bảo đảm yêu cầu quản lý nhà nước, vừa khuyến khích sáng tạo, khơi thông mọi nguồn lực để phát triển. Hiện nay, hệ thống pháp luật về văn hóa, thể thao, du lịch, báo chí và xuất bản đã có 425 văn bản quy phạm pháp luật, điều chỉnh trực tiếp: 15 luật, 74 Nghị định, Nghị quyết, 42 Quyết định, Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ, 294 Thông tư liên tịch và Thông tư. Riêng trong nhiệm kỳ Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII, Bộ VHTTDL đã chủ trì xây dựng ban hành, trình cơ quan có thẩm quyền ban hành, hoàn thiện 124 văn bản quy phạm pháp luật. Trong đó, có 5 Luật, 1 Nghị quyết của Quốc hội, 30 Nghị định của Chính phủ, 1 Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, 87 Thông tư. Điểm nhấn đặc biệt quan trọng là tại Kỳ họp thứ 9, Quốc hội khóa XV đã ban hành Nghị quyết phê duyệt chủ trương đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035. Đồng thời, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành nhiều chiến lược, quy hoạch phát triển Ngành với tầm nhìn dài hạn 10 năm, 20 năm. Đây là minh chứng cho tầm nhìn chiến lược, giúp văn hóa, thông tin, thể thao và du lịch Việt Nam hội tụ bản sắc và tỏa sáng, bứt tốc trong "Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc". ▶

Trong bối cảnh tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, thực hiện mô hình chính quyền địa phương hai cấp, ngành Văn hóa đã tham mưu ban hành nhiều văn bản quan trọng về phân cấp, phân quyền, phân định thẩm quyền trong lĩnh vực văn hóa, thông tin, thể thao và du lịch. Qua đó, tiếp tục khẳng định sự chuyển mình mạnh mẽ trong tư duy và hành động của toàn Ngành để dòng chảy văn hóa thấm sâu vào từng mạch nguồn đời sống, gắn kết văn hóa cộng đồng, vùng miền, làng, xã… tạo thành khối đại đoàn kết toàn dân tộc, hun đúc bản lĩnh, khơi dậy khát vọng phát triển và xây dựng một Việt Nam hùng cường.

Ba là, công tác xây dựng môi trường văn hóa ngày càng đi vào chiều sâu, thực chất. Phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" gắn với Cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh" đã diễn ra sôi nổi ở địa bàn dân cư, cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp với nhiều hoạt động thiết thực. Các hoạt động văn hóa lấy người dân làm chủ thể, vừa là người thụ hưởng đồng thời cũng là chủ thể sáng tạo văn hóa. Thông qua các hương ước, quy ước, trên cơ sở tự nguyện, tự quản, đã điều chỉnh các mối quan hệ, góp phần hình thành nên nhiều làng văn hóa, khu dân cư văn hóa, gia đình văn hóa tiêu biểu; nhiều lễ hội được phục hồi, duy trì; các thiết chế cơ sở như nhà văn hóa, thư viện… phát huy công năng, góp phần giữ gìn bản sắc văn hóa truyền thống, nâng cao dân trí, bồi đắp lối sống văn minh, lành mạnh.

Bốn là, hệ thống di sản văn hóa Việt Nam chưa bao giờ được thế giới biết đến sâu rộng như giai đoạn hiện nay. Hiện cả nước có hơn 40.000 di tích và gần 70.000 di sản văn hóa phi vật thể được kiểm kê, trong đó có 36 di sản được UNESCO công nhận/ ghi danh. Bên cạnh việc thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật và cam kết với UNESCO, chúng ta đã quan tâm đầu tư, tu bổ di tích; khai thác hiệu quả, gắn kết với phát triển du lịch, qua đó góp phần phát triển kinh tế - xã hội các địa phương.

Năm là, các ngành công nghiệp văn hóa đã được định hướng phát triển theo phương châm "sáng tạo - bản sắc - độc đáo - chuyên nghiệp - cạnh tranh", trở thành hướng đi đúng đắn trong bối cảnh phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế sâu rộng. Nhiều sự kiện văn hóa, nghệ thuật quy mô cấp quốc gia, tầm cỡ quốc tế có chất lượng nghệ thuật cao, phục vụ nhiệm vụ chính trị, đồng thời đáp ứng tốt nhu cầu thụ hưởng nghệ thuật ngày càng cao của người dân. Các sự kiện âm nhạc, điện ảnh do cơ quan truyền thông, doanh nghiệp tổ chức tại Việt Nam quy tụ nhiều nghệ sĩ nổi tiếng trên thế giới biểu diễn đã thu hút hàng triệu lượt khán giả, góp phần kích cầu du lịch. Trong giai đoạn 2015-2025, các ngành công nghiệp văn hóa đóng góp từ 4 - 4,5% vào GDP của đất nước. Đây là những kết quả rất đáng khích lệ trong bối cảnh đất nước còn gặp nhiều khó khăn về nguồn lực và ảnh hưởng của đại dịch Covid-19.

Thể thao Việt Nam đã có những bước tiến mạnh mẽ. Lần đầu tiên, Việt Nam hai lần liên tiếp dẫn đầu hai kỳ SEA Games, đặc biệt lần đầu tiên giành được ngôi nhất toàn Đoàn tại một kỳ Đại hội tổ chức ở nước bạn. Bóng đá Việt Nam và các môn thi đấu quan trọng khác có những khởi sắc. Trong ảnh: Thủ tướng Phạm Minh Chính gặp mặt, khen thưởng đội tuyển Việt Nam vô địch ASEAN Cup 2024 (ngày 6.1.2025)
Ảnh: TRẦN HUẤN

Sáu là, công tác bảo tồn và phát huy di sản văn hóa dân tộc thiểu số đã được triển khai hiệu quả, giúp thu hẹp khoảng cách hưởng thụ văn hóa giữa các vùng miền với nhiều chính sách bảo tồn, xây dựng các mô hình văn hóa. Bộ VHTTDL đã phối hợp với các địa phương định kỳ tổ chức ngày hội, liên hoan văn hóa, thể thao và du lịch cho đồng bào dân tộc thiểu số ở các vùng, miền cũng như tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam đã góp phần bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân.

Bảy là, văn hóa đối ngoại được chuyển đổi mạnh mẽ từ "gặp gỡ, giao lưu" sang "hợp tác đích thực". Theo đó, đã triển khai ký kết hợp tác quốc tế về văn hóa, thông tin, thể thao và du lịch ở nhiều cấp độ.

Văn hóa, nghệ thuật Việt Nam hiện diện ngày càng sâu đậm trong các diễn đàn cả song phương và đa phương. Lần đầu tiên Việt Nam đảm nhận cương vị tại 6 cơ chế điều hành then chốt của UNESCO. Đã tổ chức thành công hàng trăm Tuần/ Ngày văn hóa, lễ hội văn hóa, du lịch Việt Nam ở nước ngoài, góp phần xây dựng thương hiệu, phát triển kinh tế - xã hội của các địa phương và nâng cao vị thế của đất nước; nâng cao chỉ số sức mạnh mềm của Việt Nam trên trường quốc tế.

Tám là, thể thao Việt Nam đã có những bước tiến mạnh mẽ. Phong trào thể dục thể thao quần chúng phát triển sâu rộng, thu hút đông đảo người dân tham gia, nâng cao sức khỏe cộng đồng. Thể thao thành tích cao gặt hái nhiều thành công trên đấu trường khu vực và quốc tế, mang lại niềm tự hào dân tộc, truyền cảm hứng mạnh mẽ cho toàn xã hội. Lần đầu tiên, Việt Nam hai lần liên tiếp dẫn đầu hai kỳ SEA Games, đặc biệt lần đầu tiên giành được ngôi nhất toàn Đoàn tại một kỳ Đại hội tổ chức ở nước bạn. Bóng đá Việt Nam và các môn thi đấu quan trọng khác có những khởi sắc như: Đội tuyển Bóng đá nữ giành quyền tham dự World Cup nữ 2023; Đội tuyển Bóng đá U23 nam quốc gia và Bóng đá nữ giành huy chương vàng SEA Games; đội tuyển U23 đoạt ngôi Á quân giải U23 châu Á năm 2018… và nhiều danh hiệu khu vực, châu lục và quốc tế cao quý khác.

Chín là, du lịch trở thành điểm sáng trong bức tranh kinh tế đất nước sau đại dịch Covid-19. Trong giai đoạn vừa qua, Việt Nam liên tiếp được vinh danh là điểm đến hàng đầu về du lịch ở châu Á và thế giới. Du lịch ngày nay không chỉ là cầu nối đưa bản sắc Việt Nam vươn ra thế giới, mà còn là hành trình tiếp nhận tinh hoa nhân loại, để văn hóa Việt Nam hội tụ và tỏa sáng trong dòng chảy văn hóa toàn cầu.

Mười là, công tác báo chí, truyền thông, xuất bản đã thực hiện tốt vai trò là tiếng nói của Đảng, Nhà nước và diễn đàn của nhân dân, kịp thời tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước. Báo chí đã tích cực đấu tranh chống tiêu cực, tham nhũng, lãng phí, phản bác những luận điểm sai trái, thù địch; đồng thời, quảng bá hình ảnh Việt Nam ra thế giới, góp phần nâng cao vị thế và uy tín của đất nước. Các đơn vị xuất bản đã đa dạng hóa sản phẩm với việc đẩy mạnh chuyển đổi mô hình kinh doanh truyền thống sang ứng dụng công nghệ, đồng thời phát triển các kênh thương mại điện tử để phục vụ ngày càng tốt hơn nhu cầu của bạn đọc.

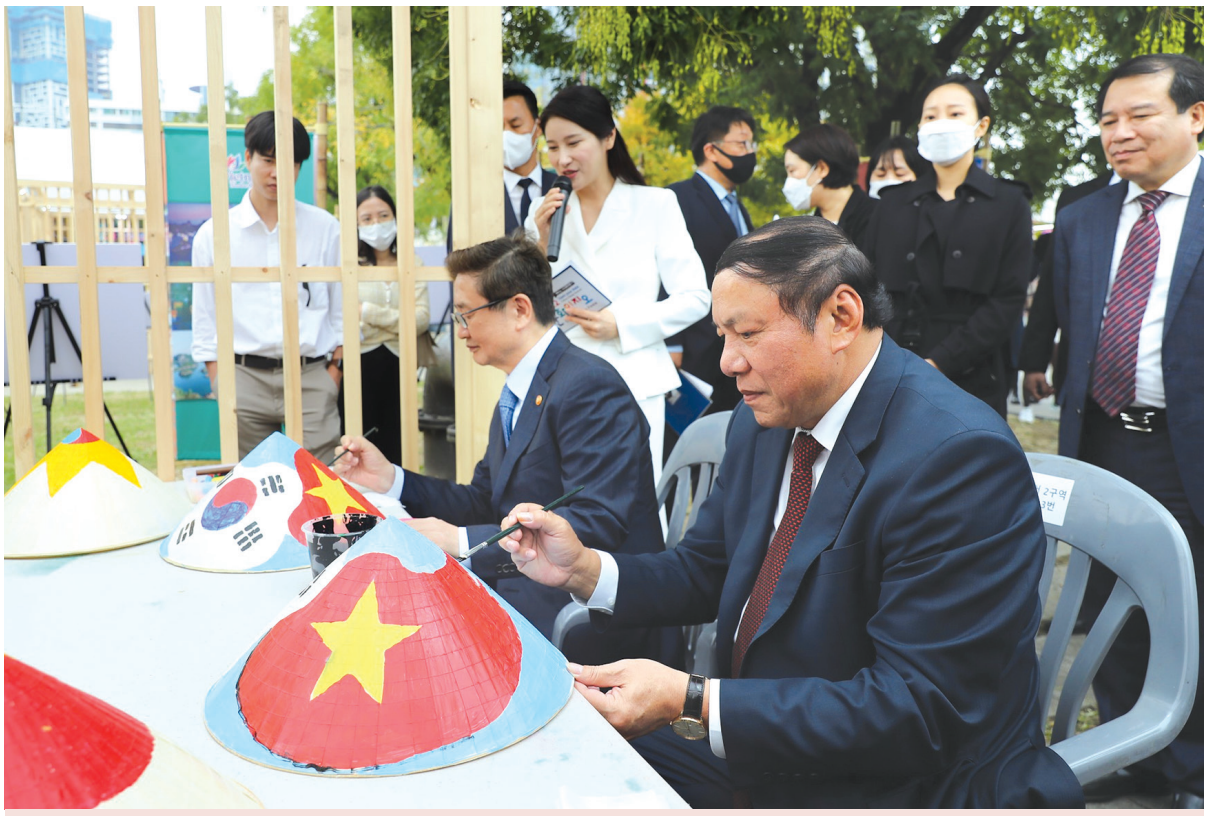
Công tác báo chí, truyền thông, xuất bản đã thực hiện tốt vai trò là tiếng nói của Đảng, Nhà nước và diễn đàn của nhân dân, kịp thời tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước. Trong ảnh: Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa, Thứ trưởng Thường trực Bộ VHTTDL Lê Hải Bình cùng các đại biểu thăm gian trưng bày của Liên Chi hội Nhà báo Bộ VHTTDL tại Hội Báo toàn quốc 2025
Ảnh: TRẦN HUẤN

Với những thành tích xuất sắc đạt được trong 80 năm qua, ngành Văn hóa đã được Đảng, Nhà nước trao tặng nhiều phần thưởng cao quý: Huân chương Sao Vàng, Huân chương Hồ Chí Minh...

Đạt được những thành tựu trên là nhờ có sự quan tâm sâu sắc, toàn diện của Trung ương Đảng, trực tiếp, thường xuyên là Bộ Chính trị, Ban Bí thư, đứng đầu là đồng chí Tổng Bí thư; sự quan tâm đồng hành, đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Quốc hội; sự chỉ đạo quyết liệt, sáng suốt, linh hoạt của Đảng ủy Chính phủ, Chính phủ, và trực tiếp là đồng chí Thủ tướng Chính phủ; sự phối hợp chặt chẽ của các ban, bộ, ngành Trung ương và địa phương, sự đồng thuận, giúp đỡ của các tầng lớp nhân dân. Bên cạnh đó là sự chung sức, đồng lòng, nỗ lực

phấn đấu vì sự nghiệp cao cả của các thế hệ cán bộ ngành Văn hóa qua các thời kỳ; sự nhạy bén, sáng tạo, quyết liệt của tập thể Ban Cán sự Đảng, Đảng ủy và lãnh đạo Bộ VHTTDL đã chủ động tham mưu kịp thời với Đảng, Nhà nước ban hành nhiều chủ trương, nghị quyết, chính sách pháp luật quan trọng về văn hóa; sự hợp tác, ủng hộ của bạn bè quốc tế đã tạo sức mạnh to lớn, cùng đồng tâm, đồng lòng trong sự nghiệp xây dựng, phát triển văn hóa, con người Việt Nam trong thời kỳ mới đáp ứng yêu cầu phát triển nhanh, bền vững đất nước.

Bên cạnh những thành tựu đạt được, chúng ta cũng thẳng thắn thấy rằng, ngành Văn hóa vẫn đang đối mặt với không ít khó khăn, thách thức: Nhận thức về vị trí, vai trò của văn hóa đối với sự phát triển bền vững đất nước ở một số địa bàn, vùng miền, địa phương, cơ quan, đơn vị vẫn chưa thật sự thấm sâu, đầy đủ và toàn diện; việc thể chế hóa đường lối, quan điểm, chủ trương của Đảng thành luật pháp và các chính sách cụ thể, khả thi trong một số lĩnh vực vẫn còn khoảng trống. Còn khoảng cách về hưởng thụ văn hóa giữa các vùng, miền, giai tầng. Nguồn lực đầu tư của toàn xã hội cho văn hóa, thể thao, du lịch, báo chí, xuất bản năm sau cao hơn năm trước song còn thấp hơn so với nhu cầu thực tế. Thể thao chuyên nghiệp, thể thao thành tích cao phát triển chưa bền vững. Du lịch còn thiếu sản phẩm du lịch đẳng cấp, độc đáo, tạo sự khác biệt trong cạnh tranh quốc tế. Báo chí đang đối mặt với áp lực chuyển đổi số và bảo vệ luồng thông tin chính thống. Nguồn nhân lực chất lượng cao còn thiếu so với yêu cầu, nhiệm vụ.

Du lịch trở thành điểm sáng trong bức tranh kinh tế đất nước sau đại dịch Covid-19. Du lịch ngày nay không chỉ là cầu nối đưa bản sắc Việt Nam vươn ra thế giới, mà còn là hành trình tiếp nhận tinh hoa nhân loại, để văn hóa Việt Nam hội tụ và tỏa sáng trong dòng chảy văn hóa toàn cầu. Trong ảnh: Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng và Bộ trưởng Bộ VHTTDL Hàn Quốc Park Bo Gyoon cùng tham gia trải nghiệm vẽ tranh dân gian Đông Hồ tại Lễ hội Du lịch - Văn hóa Việt Nam năm 2022
Ảnh: THẾ CÔNG

3. Những định hướng phát triển văn hóa trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc

Đất nước ta đang bước vào kỷ nguyên mới với nhiều yêu cầu, đòi hỏi mới mà "bộ tứ" nghị quyết của Đảng (Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22.12.2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia; Nghị quyết 59-NQ/TW ngày 24.1.2025 của Bộ Chính trị về hội nhập quốc tế trong tình hình mới; Nghị quyết số 66-NQ/TW về đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới; Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 4.5.2025 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân) là trụ cột quan trọng để đưa đất nước cất cánh.

Tổng Bí thư Tô Lâm đã khẳng định:"Nhìn về tương lai, chúng ta xác định rõ: Muốn phát triển nhanh và bền vững, Việt Nam không thể đi theo lối mòn cũ. Chúng ta phải dám nghĩ lớn, hành động lớn, thực hiện những cải cách lớn với quyết tâm chính trị cao nhất và nỗ lực bền bỉ nhất. Bốn Nghị quyết quan trọng của Bộ Chính trị ban hành trong thời gian gần đây sẽ là những trụ cột thể chế nền tảng, tạo động lực mạnh mẽ đưa đất nước ta tiến lên trong kỷ nguyên mới, hiện thực hóa tầm nhìn Việt Nam phát triển, thu nhập cao vào năm 2045" (4).

Để văn hóa thực sự phát triển mạnh mẽ, xứng đáng với tầm vóc và vị thế của đất nước trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, chúng ta cần quyết tâm thực hiện đồng bộ các giải pháp sau:

Thứ nhất, toàn ngành Văn hóa nghiêm túc triển khai thực hiện quyết liệt quan điểm chỉ đạo của Trung ương Đảng, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước về phát triển đất nước trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, cũng như bốn nghị quyết trụ cột đột phá. Tham mưu để Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết về Chấn hưng và phát triển văn hóa Việt Nam trong kỷ nguyên mới để xác định hướng đi, tầm nhìn lâu dài, chiến lược cho văn hóa phát triển trong kỷ nguyên giàu mạnh, văn minh, thịnh vượng, vươn mình của dân tộc. Tập trung hoàn thiện thể chế, giải quyết những vướng mắc, bất cập, tháo gỡ "nút thắt", điểm nghẽn và khơi thông mọi nguồn lực cho phát triển văn hóa, thể thao, du lịch.

Thứ hai, tiếp tục quán triệt sâu sắc những quan điểm của Đảng ta về văn hóa. Trong đó, tiếp tục nhận thức rõ: Xây dựng và phát triển văn hóa là sự nghiệp của toàn dân do Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân là chủ thể sáng tạo, đội ngũ trí thức, văn nghệ sĩ giữ vai trò quan trọng. Phát triển văn hóa là một sự nghiệp cách mạng lâu dài, đòi hỏi phải có ý chí cách mạng và sự kiên trì. Trong tổ chức triển khai công việc, chuyển mạnh mẽ tư duy từ làm văn hóa sang kiến tạo, phục vụ phát triển văn hóa; thấm nhuần quan điểm chỉ đạo của lãnh đạo Bộ VHTTDL: "Văn hóa là nền tảng - Thông tin là mạch dẫn - Thể thao là sức mạnh - Du lịch là nhịp cầu kết nối"; "Bộ hướng dẫn, Sở đồng hành vì một sứ mệnh chung". Tiếp tục thực hiện tinh gọn bộ máy, nâng cao năng, hiệu lực, hiệu quả. Đẩy mạnh phân cấp, phân quyền theo hướng "địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm". Phân công nhiệm vụ theo hướng "6 rõ" như chỉ đạo của Thủ tướng Phạm Minh Chính: *rõ người, rõ việc, rõ thời gian, rõ trách nhiệm, rõ sản phẩm, rõ thẩm quyền.*

Thứ ba, xây dựng môi trường văn hóa theo hướng thực chất, hiệu quả, tránh phô trương, hình thức để làm cho văn hóa ngày càng thấm sâu vào đời sống xã hội, tập trung ở địa bàn dân cư, cơ quan, doanh nghiệp, khu phố, thôn xóm... Tiếp tục triển khai "Hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới" trong xây dựng gia đình văn hóa, khu dân cư văn hóa. Tăng cường đầu tư cho các thiết chế văn hóa cơ sở phù hợp với đặc thù văn hóa vùng miền, đô thị, nông thôn, miền núi, hải đảo… để phát huy hiệu quả, công năng sử dụng. Đồng thời, chú trọng xây dựng môi trường văn hóa số trong bối cảnh đẩy mạnh chuyển đổi số và ứng dụng công nghệ. Đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, đấu tranh phòng chống suy thoái tư tưởng đạo đức, lối sống; nhân rộng kịp thời các mô hình hay, gương người tốt, việc tốt, điển hình tiên tiến.

Thứ tư, đẩy mạnh phát triển các ngành công nghiệp văn hóa để tạo sức mạnh mềm quốc gia. Ưu tiên tập trung đầu tư cho các ngành Điện ảnh, Nghệ thuật biểu diễn, Du lịch văn hóa, Công nghiệp giải trí… với việc trình cấp có thẩm quyền ban hành các chính sách ưu đãi hỗ trợ về thuế, đất đai, tín dụng… để huy động các nguồn lực xã hội đầu tư; tăng cường chuyển đổi số, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực. Trình Chính phủ ban hành Chiến lược phát triển các ngành công nghiệp văn hóa đến năm 2035, tầm nhìn đến năm 2045, để tạo những bước đi căn bản trong thời gian tới.

Thứ năm, phát triển thể thao theo hướng chuyên nghiệp, bền vững. Theo đó, làm tốt công tác thể thao quần chúng, qua đó nâng cao sức khỏe, thể chất cho mọi người dân, đồng thời tạo nguồn, chọn lựa những nhân tố mới cho thể thao chuyên nghiệp, thành tích cao. Cải thiện chế độ, chính sách đối với vận động viên, huấn luyện viên; tập trung các nguồn lực và công nghệ hiện đại để đầu tư cho vận động viên thành tích cao được cọ xát, nâng cao trình độ chuyên môn, đủ sức đạt huy chương trên đấu trường khu vực, châu lục và quốc tế.

Thứ sáu, phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, đủ sức cạnh tranh với các nước trong khu vực theo hướng chuyên nghiệp, chất lượng, hiệu quả. Chú trọng phát triển du lịch văn hóa, khai thác hiệu quả du lịch đêm, ưu tiên phát triển sản phẩm du lịch nghỉ dưỡng biển, đảo và du lịch thể thao, giải trí biển đủ sức cạnh tranh quốc tế. Tiếp tục đổi mới công tác quảng bá xúc tiến theo hướng đa dạng hóa, kết hợp cả xúc tiến cả thực địa và trên không gian mạng, khai thác có hiệu quả xúc tiến thông qua điện ảnh, lễ hội văn hóa tại nước ngoài. Bên cạnh đó, đẩy mạnh chuyển đổi số và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực.

Thứ bảy, tăng cường công tác quản lý báo chí, truyền thông, xuất bản phát triển đúng định hướng "nhân văn, chuyên nghiệp, hiện đại". Tạo môi trường để báo chí, truyền thông tuyên truyền sâu rộng chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đến với người dân nhanh nhất, hiệu quả nhất. Đồng thời, báo chí, xuất bản đóng góp có hiệu quả vào công tác giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc, quảng bá hình ảnh, đất nước, con người Việt Nam ra thế giới. Đẩy mạnh chuyển đổi số trong các cơ quan báo chí, xuất bản và trong công tác quản lý báo chí, xuất bản. Có cơ chế chính sách để các cơ quan báo chí, xuất bản hoạt động hiệu quả về kinh tế, thích ứng với xu thế báo chí, xuất bản hiện đại. Tiếp tục tổ chức Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển văn hóa Việt Nam" chất lượng, có uy tín, lan tỏa hơn nữa các giá trị văn hóa đến với công chúng.

Tự hào truyền thống vẻ vang 80 năm của ngành Văn hóa, chúng ta bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại - Người đặt nền móng cho nền văn hóa Việt Nam hiện đại; vững niềm tin sắt son vào sự lãnh đạo của Đảng, quản lý điều hành của Nhà nước; sự hỗ trợ, giúp đỡ của các tầng lớp nhân dân và công lao, đóng góp của các thế hệ cán bộ ngành Văn hóa qua các thời kỳ. Với phương châm "Quyết liệt hành động, khát vọng cống hiến" và tuyên ngôn hành động "Văn hóa là nền tảng - Thông tin là mạch dẫn - Thể thao là sức mạnh - Du lịch là nhịp cầu kết nối", toàn Ngành quyết tâm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó, đưa sự nghiệp phát triển văn hóa bước vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc với những thành tựu mới, dấu ấn mới góp phần xây dựng đất nước ta ngày càng đàng hoàng hơn, to đẹp hơn như Bác Hồ kính yêu hằng mong ước. ■

1, 2, 3. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đảng toàn tập*, tập 7, Nxb *Chính trị quốc gia Sự thật,* Hà Nội, 2000, tr. 319.

4. Toàn văn phát biểu của Tổng Bí thư Tô Lâm tại Hội nghị triển khai Nghị quyết 66 và Nghị quyết 68, *chinhphu.vn*, 21-5-2025.

Trước bia Di tích lịch sử Nha Thông tin, tự hào chặng đường 80 năm ngành Văn hóa

● **THÚY HÀ; ảnh: TRẦN HUẤN - NGUYỄN ANH**

Sáng mùa thu Tuyên Quang lặng lẽ và trang nghiêm, chúng tôi dừng chân trước bia Di tích lịch sử Nha Thông tin, một công trình khiêm nhường nằm giữa không gian lịch sử thiêng liêng của Tân Trào. Cây cối rì rào, chim hót ríu ran, gió nhẹ lướt qua vai áo, mọi thanh âm như nhường chỗ cho tiếng vọng của quá khứ.

Di tích lịch sử Nha Thông tin (tiền thân của Bộ VHTTDL) tại xã Minh Thanh, tỉnh Tuyên Quang

Dấu ấn ngành Văn hóa - Thông tin

Không gian phủ màu rêu cổ, lá rụng đầy lối đi, cây si buông những chùm rễ dài thanh mảnh, nhưng Bia di tích hiện ra rõ ràng với những dòng khắc trang trọng. Ngắm nhìn Bia di tích, nhớ bao thế hệ tiền bối đã đặt nền móng cho ngành Văn hóa - Thông tin giữa những ngày đất nước vừa bước ra từ bóng tối áp bức, còn đầy rẫy khó khăn.

Ngày 28 tháng 8 năm 1945, Chính phủ Lâm thời Việt Nam Dân chủ Cộng hoà ra Tuyên cáo thành lập nội các quốc gia với 12 Bộ, trong đó có Bộ Thông tin, Tuyên truyền, là cột mốc mở đầu cho một hành trình vẻ vang. Để phù hợp với nhiệm vụ cách mạng trong từng thời kỳ, tổ chức, bộ máy của Bộ nhiều lần được sắp xếp lại thành: Bộ Văn hóa và Thông tin; Bộ Văn hóa; Bộ Văn hóa, Thông tin, Thể thao và Du lịch; Bộ Văn hóa, Thông tin và Thể thao; Bộ Văn hóa - Thông tin, và từ ngày 31.7.2007 đến nay là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

Từ vị trí là một trong ba mặt trận trọng tâm (kinh tế, chính trị, văn hóa) tại "Đề cương về Văn hóa Việt Nam" năm 1943, đến lời khẳng định của Bác Hồ kính yêu tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc lần thứ nhất năm 1946: "Văn hóa phải hướng dẫn quốc dân thực hiện độc lập, tự cường và tự chủ", "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi", tới các Nghị quyết chuyên đề của Đảng về văn hóa, Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc, đặc biệt là tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc tổ chức ngày 24.11.2021 nhân kỷ niệm 75 năm Bác Hồ tổ chức Hội nghị toàn quốc lần thứ nhất, đã thể hiện sự quan tâm sâu sắc của Đảng, Nhà nước đối với sự nghiệp phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc gắn với xây dựng con người Việt Nam.

Di tích lịch sử Nha Thông tin nằm trên đồi Cao sau đình Thanh La tại xóm Mới, xã Minh Thanh, huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang. Văn bia là công trình chào mừng kỷ niệm 60 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2.9 (1945-2005), do TS Phạm Quang Nghị, Bộ trưởng Bộ Văn hóa - Thông tin khi đó biên soạn. Đây là nơi khẳng định vai trò của công tác văn hóa, thông tin trong thời kỳ kháng chiến như một mạch nguồn dẫn dắt quần chúng, phục vụ cách mạng, "kêu gọi đồng bào hăng hái tiến lên".

Giữa năm 1951, Nha Thông tin chuyển về thôn Mới, xã Minh Thanh, cơ quan có khoảng 40 người, do đồng chí Trần Văn Giàu làm Tổng Giám đốc. Nha Thông tin khi đó có các bộ phận: Văn phòng Nha, nghiên cứu, sưu tầm - tư liệu, liên lạc, ban biên tập, điện vụ… Trong thời gian ở, làm việc tại xã Minh Thanh, cán bộ, nhân viên Nha Thông tin đã vượt lên mọi khó khăn gian khổ, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chuyên môn, nâng cao kiến thức. Đồng thời xây dựng mối quan hệ mật thiết với nhân dân địa phương nơi cơ quan công tác, cùng bà con chia ngọt sẻ bùi, giúp đỡ nhân dân khi đau ốm, hoạn nạn… Tuyên truyền vận động bà con ăn ở vệ sinh, học chữ quốc ngữ, bỏ các tập tục lạc hậu…

Những năm tháng sống và làm việc tại thôn Mới, cán bộ, nhân viên Nha Thông tin bằng những chiến công thầm lặng của mình đã góp phần không nhỏ cùng quân dân cả nước vào thắng lợi vẻ vang trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược, giành độc lập tự do cho dân tộc.

Từ Nha Thông tin, những bản tin, bài thơ, bài hát cách mạng... đã được đăng tải trên đài phát thanh, phản ánh trung thực đời sống tinh thần, tình hình chiến sự của đất nước và tuyên truyền đường lối kháng chiến của Đảng, Chính phủ đến nhân dân; góp phần không nhỏ trong việc khích lệ nhân dân đồng sức, đồng lòng, nâng cao ý chí và niềm tin vào cách mạng. Khi kháng chiến kết thúc, Nha Thông tin được chuyển lại về Hà Nội. Năm 2001, di tích Nha Thông tin, thôn Mới, xã Minh Thanh, huyện Sơn Dương

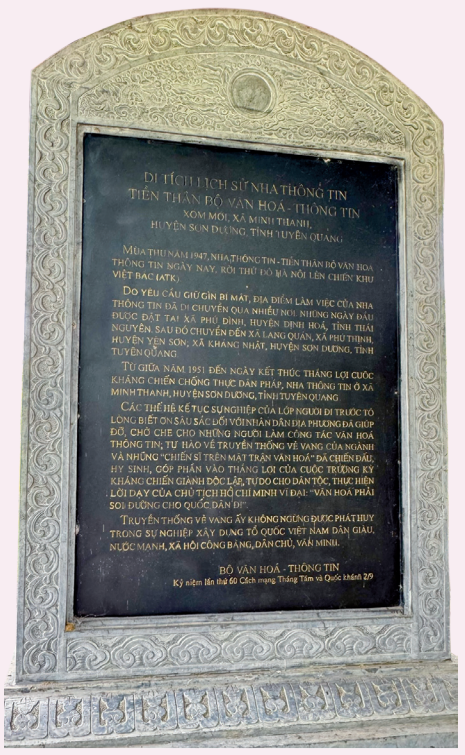
Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cùng đoàn công tác Bộ VHTTDL thăm Di tích lịch sử Cách mạng Nha Thông tin, ngày 15.9.2022

đã được xếp hạng là Di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia.

Từ năm 1999, Bảo tàng Tân Trào - ATK (nay là Ban Quản lý khu du lịch lịch sử văn hóa và sinh thái Tân Trào) đã kiểm kê và đưa di tích vào danh mục quản lý của đơn vị. Ngoài ra còn kết hợp với các cấp chính quyền địa phương tuyên truyền, bảo vệ khu vực di tích, tránh mọi hiện tượng xâm hại. Đáng tiếc, các hiện vật liên quan đến Di tích lịch sử Cách mạng Nha Thông tin, trong kháng chiến chống Pháp tại thôn Mới, xã Minh Thanh, huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang đều đã mất hoặc thất lạc. Ban Quản lý Khu du lịch lịch sử văn hóa và sinh thái Tân Trào đang tiến hành sưu tầm. Hiện nay, đơn vị được giao trực tiếp quản lý và phát huy giá trị của Di tích lịch sử Nha Thông tin.

Ngay phía dưới khu vực Bia di tích, có Nhà Văn hóa thôn Mới. Lối vào di tích được lát gạch, trong khuôn viên khu vực Bia di tích có một cây si rất đẹp. Bia được khởi công ngày 8.5.2005, hoàn thành ngày 28.8.2005.

Tuy không phải là một thắng cảnh thiên nhiên với vẻ đẹp ấn tượng, hấp dẫn, nhưng giá trị văn hóa, lịch sử của Nha Thông tin là yếu tố đặc biệt tạo nên sức hút cho di tích này, là điểm đến không thể thiếu khi du khách về thăm Thủ đô Khu giải phóng.

Di tích lịch sử Nha Thông tin nằm trên đồi Cao sau đình Thanh La tại xóm Mới, xã Minh Thanh, huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang.

Văn bia ghi: ***"Mùa thu năm 1947, Nha Thông tin, tiền thân Bộ Văn hóa - Thông tin ngày nay rời thủ đô Hà Nội lên chiến khu Việt Bắc (ATK), do yêu cầu giữ bí mật, địa điểm làm việc của Nha Thông tin đã di chuyển qua nhiều nơi. Những ngày đầu được đặt tại xã Phú Đình, huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên, sau đó chuyển đến xã Lang Quán, xã Phú Thịnh, huyện Yên Sơn; xã Kháng Nhật huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang.***

Từ giữa năm 1951 đến ngày kết thúc thắng lợi cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp, Nha Thông tin ở xã Minh Thanh, huyện Sơn Dương, tỉnh Tuyên Quang.

Các thế hệ tiếp tục sự nghiệp của lớp người đi trước, tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với nhân dân địa phương đã giúp đỡ, che chở cho những người làm công tác văn hóa, thông tin; tự hào về truyền thống vẻ vang của Ngành và những chiến sĩ trên mặt trận văn hóa đã chiến đấu hy sinh, góp phần vào thắng lợi của cuộc trường kỳ kháng chiến giành độc lập, tự do cho dân tộc. Thực hiện lời dạy của chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, "văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi".

Truyền thống vẻ vang ấy không ngừng được phát huy trong sự nghiệp xây dựng Tổ quốc Việt Nam dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh".

Dấu chân Bác Hồ và tầm vóc Tân Trào

Tân Trào - Thủ đô Khu giải phóng, trung tâm Thủ đô kháng chiến là một chứng tích lịch sử quan trọng của dân tộc Việt Nam trong Cách mạng Tháng Tám và 9 năm trường kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược. Nơi đây in đậm dấu ấn những hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Trung ương Đảng, Chính phủ, Quốc hội, Mặt trận, các Bộ, Ban, ngành Trung ương trong kháng chiến.

Từ ngày 13 đến 15.8.1945, Hội nghị Cán bộ toàn quốc của Đảng họp tại khu rừng Nà Nưa, Tân Trào, quyết định thành lập Ủy ban khởi nghĩa do đồng chí Tổng Bí thư Trường Chinh phụ trách. Ủy ban khởi nghĩa ra bản Quân lệnh số 1, hạ lệnh tổng khởi nghĩa giành chính quyền trong cả nước. Chiều ngày 16.8.1945, dưới bóng đa Tân Trào, đồng chí Võ Nguyên Giáp đọc bản *Quân lệnh* số 1 của Ủy ban khởi nghĩa, chỉ huy đơn vị giải phóng quân tiến sang Thái Nguyên và tiến về giải phóng thủ đô Hà Nội.

Trong hai ngày 16 và 17.8.1945, Quốc dân Đại hội được tổ chức tại đình Tân Trào, Đại hội đã thông qua Nghị quyết giành chính quyền trong cả nước; 10 chính sách lớn của Mặt trận Việt Minh; bầu Ủy ban dân tộc giải phóng (tức Chính phủ lâm thời) do đồng chí Hồ Chí Minh làm Chủ tịch, quy định quốc kỳ, quốc ca.

Cách mạng Tháng Tám thành công, nhân dân vui mừng hưởng nền độc lập mới. Tuy nhiên, hòa bình chưa được bao lâu, thực dân Pháp quay lại xâm chiếm nước ta một lần nữa, nền độc lập bị đe dọa, cả nước lại bước vào một cuộc kháng chiến mới đầy cam go.

Tân Trào, chiếc nôi của cách mạng, "Thủ đô lâm thời Khu giải phóng" khi xưa, lại được chọn làm "Trung tâm Thủ đô kháng chiến", nơi đặt trụ sở làm việc của Trung ương Đảng, Chính phủ, Quốc hội, Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhiều Bộ, Ban, ngành Trung ương: Văn phòng Trung ương Đảng, Văn phòng Chủ tịch phủ - Thủ Tướng phủ, Bộ Nội vụ, Bộ Ngoại giao, Bộ Tài chính, Bộ Kinh tế, Bộ Canh nông, Bộ Tư pháp, Quốc gia Ngân hàng, Nha Công an, Nha Thông tin, Mặt trận Liên Việt, Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam, Tổng liên đoàn lao động, Ban Tổ chức Trung ương, Ban Tuyên huấn Trung ương, Ban Sử - Địa - Văn, Nhà xuất bản Sự Thật.

Tân Trào có những di tích lịch sử nổi tiếng như: Lán Nà Nưa, cây đa Tân Trào, đình Tân Trào, đình Hồng Thái, lán Hang Bòng, Đồng Man - Lũng Tẩu, Khấu Lấu, Vực Hồ, Thác Rẫy Lập Binh, ATK Kim Quan. Nơi Trung ương Đảng, Quốc hội, Chính phủ, Mặt trận..., Chủ tịch Hồ Chí Minh và các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước đã ở, làm việc trong suốt hai thời kỳ cách mạng và kháng chiến, đấu tranh giành lại độc lập, tự do, hòa bình cho dân tộc Việt Nam. Khu di tích quốc gia đặc biệt Tân Trào đã đi vào lịch sử, là niềm vinh dự, tự hào của nhân dân các dân tộc tỉnh Tuyên Quang nói riêng và nhân dân cả nước nói chung.

Trong những dịp này, đặc biệt năm nay kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám thành công và Quốc khánh, rất nhiều đơn vị tổ chức về nguồn, nhớ về những năm tháng hào hùng của dân tộc.

Trong dòng người ấy, hôm nay chúng tôi đến đây, cùng hướng về nguồn cội. Chúng tôi cảm thấy mình vô cùng may mắn và tự hào được công tác tại Báo *Văn Hóa*, cơ quan ngôn luận của Bộ VHTTDL, mỗi bài viết đăng trên báo ngành đều mang trong đó sứ mệnh cao cả: Khơi dậy văn hóa, lan tỏa cái đẹp và giữ gìn bản sắc Việt Nam. Hôm nay, được đứng đây, nơi điểm khởi đầu của ngành, chúng tôi như thấy lại mình thời trẻ và thấy hình bóng của bao đồng nghiệp đang ngày đêm lặng thầm vun bồi đời sống tinh thần cho đất nước.

Cán bộ ngành Văn hóa phải là những người thắp lửa, tiên phong dẫn dắt tư tưởng, lan tỏa giá trị tốt đẹp để góp phần vào sứ mệnh văn hóa thực sự trở thành sức mạnh nội sinh, động lực phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc.

Trong hành trình đó, lời của Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng nhân ngày truyền thống của ngành đã chạm đến trái tim chúng tôi: *Tôi mong muốn và tin tưởng rằng, tập thể cán bộ, công chức, viên chức, người lao động sẽ tiếp tục phát huy hơn nữa truyền thống vẻ vang của ngành, thể hiện rõ vai trò, trách nhiệm "mỗi cán bộ văn hóa tiêu biểu cho lối sống về văn hóa", xứng đáng là lực lượng nòng cốt thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ "Chấn hưng và phát triển văn hóa, xây dựng con người Việt Nam".*

Lời nhắn như một lời hứa, không chỉ với ngành, với nghề mà là lời hứa với những người đi trước đã đổ bao xương máu để chúng ta có được ngày hôm nay.

Trong lần thăm Di tích lịch sử Nha Thông tin (ngày 15.9.2022), Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cũng mong những hoạt động ý nghĩa về nguồn, phát huy truyền thống lịch sử cách mạng tại Khu di tích sẽ tiếp tục được triển khai hiệu quả trong thời gian tới.

Khát vọng mới cho Di tích lịch sử Nha Thông tin

Bia di tích nằm khiêm nhường trên khuôn viên rộng 1 ha và chỉ ít người biết và đến. Chúng tôi chợt nghĩ, vì sao một nơi giàu ý nghĩa đến thế chưa thành điểm đến thường xuyên của các lớp cán bộ trẻ trong ngành? Vì sao nơi đây chưa được "kể lại" như một câu chuyện hào hùng để khơi gợi niềm tự hào, truyền lửa nghề cho thế hệ kế cận?

Mong rằng, trong những năm tới, Di tích lịch sử Nha Thông tin sẽ được đầu tư xứng tầm, để không chỉ một điểm dừng chân của quá khứ mà sẽ trở thành điểm đến sống động, nơi kể chuyện lịch sử ngành bằng công nghệ, nơi tổ chức các hoạt động truyền nghề, nơi các thế hệ cán bộ ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch trở về để tiếp nối lý tưởng. Bởi vì, muốn văn hóa có vị thế, phải biến những giá trị lịch sử, di tích thành sản phẩm hấp dẫn, sống động. Để di tích không chỉ là nơi tưởng nhớ, mà phải là nơi khơi dậy khát vọng và thúc đẩy sáng tạo, phát triển.

Trở về từ Tuyên Quang, chúng tôi vẫn còn nguyên dư âm của buổi sáng hôm ấy, ngọn lửa nhen lên trong lòng từ một tấm bia đá. Làm nghề văn hóa là làm công việc gieo mầm, là giữ lửa, là dọn đường cho tương lai bằng ánh sáng tri thức, bằng bản sắc, bằng những giá trị đẹp đẽ và nhân văn. Chúng tôi tự hào vì mình là một phần rất nhỏ trong dòng chảy ấy.

Bởi bất cứ ai công tác trong ngành, khi đứng trước Bia Di tích lịch sử Nha Thông tin, chắc hẳn đều tự nhắn nhủ mình: Hãy sống xứng đáng, cống hiến đúng với tinh thần của những người "chiến sĩ trên mặt trận văn hóa" như cha ông đã làm suốt 80 năm qua. ■

Nhà Văn hóa thôn Mới

Về nguồn để tưởng nhớ và tri ân

Bài, ảnh: HUY AN

Hôm qua 21.8, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cùng đoàn công tác của Bộ VHTTDL đã tổ chức chương trình "Về nguồn" kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống ngành Văn hóa (28.8.1945 - 28.8.2025). Đây là hoạt động tiếp nối chuỗi hành trình tri ân, lời cảm ơn sâu sắc của các thế hệ công tác trong ngành Văn hóa hôm nay đối với nhân dân địa phương đã giúp đỡ đội ngũ làm công tác văn hóa thông tin từ trong những năm tháng kháng chiến cho đến ngày hôm nay.

Dâng hương tại Nhà tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh (ATK Định Hóa, Thái Nguyên), Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy và các thành viên trong đoàn đã thành kính tưởng nhớ công ơn trời biển của Người đối với dân tộc Việt Nam.

"Chúng con nguyện với Người luôn nỗ lực cố gắng, đoàn kết một lòng dưới sự lãnh đạo của Đảng, góp công sức nhỏ bé của mình trong công cuộc xây dựng, phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới, chăm lo công tác bảo tồn, phát huy văn hóa, chăm lo đời sống tinh thần cho nhân dân, xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, để văn hóa soi đường cho quốc dân đi như lời Bác từng căn dặn", Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy xúc động bày tỏ.

Đoàn công tác Bộ VHTTDL do Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy dẫn đầu cũng đã tới dâng hoa tại Di tích lịch sử Nha Thông tin (xã Minh Thanh, tỉnh Tuyên Quang), tiền thân của Bộ VHTTDL ngày nay.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cùng đoàn công tác đã tham dự buổi gặp mặt, tặng quà 20 gia đình chính sách, có công với cách mạng. Đây đồng thời cũng là hoạt động đền ơn, đáp nghĩa, thông qua những suất quà nhỏ nhưng nặng tình, đoàn công tác mong muốn bày tỏ tấm lòng tri ân sâu sắc với người dân địa phương.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thuỷ dâng hương tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại ATK Định Hóa, Thái Nguyên

Thứ trưởng Trịnh Thị Thuỷ và đoàn công tác dâng hoa tại Di tích lịch sử Nha Thông tin, xã Minh Thanh, tỉnh Tuyên Quang

Thứ trưởng Trịnh Thị Thuỷ tặng quà tri ân các gia đình có công với cách mạng tại xã Minh Thanh, tỉnh Tuyên Quang

Phát biểu tại chương trình, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy bày tỏ xúc động và tự hào khi được thăm, dâng hương tại Di tích lịch sử Nha Thông tin, nơi 80 năm trước Bác Hồ đã cùng Chính phủ lập căn cứ tại Tuyên Quang và các vùng lân cận để làm cách mạng giành độc lập, tự do cho dân tộc.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy đã cùng các thành viên trong đoàn ôn lại truyền thống vẻ vang 80 năm của ngành Văn hóa - Thông tin trước đây và nay là ngành VHTTDL.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cho biết, công cuộc trường kỳ kháng chiến do Đảng, Chính phủ lãnh đạo thành công rực rỡ. Quá trình đó có sự đóng góp quý báu của ngành Văn hóa - Thông tin. Để có được thành quả đó, các thế hệ sau vô cùng biết ơn sự hy sinh xương máu và sự đùm bọc, che chở của đồng bào các dân tộc tỉnh Tuyên Quang nói chung, vùng chiến khu cách mạng Tân Trào và của xã Minh Thanh nói riêng với cán bộ ngành Văn hóa - Thông tin trước đây và sự ủng hộ triển khai các nhiệm vụ vủa ngành VHTTDL trong giai đoạn hiện nay.

Theo Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy, Bộ VHTTDL đang phối hợp với các địa phương triển khai thực hiện các nhiệm vụ chuyên môn, nhiệm vụ chính trị, mong đồng bào các dân tộc ủng hộ và tham gia nhiệt tình để xây dựng được đời sống văn hóa tại cơ sở theo đúng phương châm người dân làm chủ, lấy dân làm gốc.

Trước đây, đồng bào các dân tộc đã đùm bọc, che chở cho cán bộ ngành Văn hóa - Thông tin thì nay tiếp tục ủng hộ, đồng hành cùng với ngành VHTTDL trong tất cả mọi hoạt động, đặc biệt là xây dựng đời sống văn hóa tại cơ sở, xây dựng nông thôn mới, giữ gìn môi trường xanh - sạch - đẹp. Phát huy truyền thống tốt đẹp của quê hương cách mạng, của chiến khu cách mạng để công cuộc xây dựng phát triển kinh tế - xã hội đất nước trong thời gian tới mỗi gia đình là một pháo đài, mỗi thôn bản là là một trụ cột vững chắc trong xây dựng, phát triển văn hóa thời gian tới.

Tại buổi gặp, cụ bà Dương Thị Dính, 85 tuổi xúc động khi nhận được sự quan tâm của đoàn công tác của Bộ VHTTDL và cho biết truyền thống cách mạng luôn được các gia đình tại địa phương gìn giữ, phát huy để cùng chung tay xây dựng đất nước ngày một phồn vinh, tốt đẹp hơn. Sinh sống tại vùng đất cách mạng, các thế hệ cao tuổi trong gia đình luôn giáo dục con cháu về truyền thống cách mạng của quê hương và nhắc nhở họ tuân thủ pháp luật, góp công góp sức xây dựng quê hương ngày càng mạnh giàu.

Cũng trong khuôn khổ chương trình "về nguồn", đoàn công tác đã tổ chức dâng hương đài tưởng niệm Đại tướng Võ Nguyên Giáp tại di tích Pụ Đồn (ATK Định Hóa, Thái Nguyên); đình Hồng Thái (Tân Trào, Tuyên Quang). ■

Văn hóa là sức mạnh nội sinh để đất nước trường tồn và phát triển

● **PHẠM QUANG NGHỊ - nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Bí thư Thành ủy Hà Nội, nguyên Bộ trưởng Bộ Văn hóa - Thông tin**

Từ khi thành lập Đảng, trong *Cương lĩnh năm 1930* cũng như các văn kiện, nghị quyết mang tính cương lĩnh của Đảng, vấn đề văn hóa luôn được đặt ở vị trí quan trọng hàng đầu, gắn với vấn đề xây dựng con người. Ngay từ lúc chưa giành được chính quyền, Đảng ta đã đề ra chủ trương xây dựng và phát triển nền văn hóa mới.

Chính phủ lâm thời nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa được thành lập trước ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Tuyên ngôn Độc lập ngày 2.9.1945 tại quảng trường Ba Đình lịch sử. Trong số 12 Bộ của nội các đầu tiên của nước ta, có Bộ Thông tin - Tuyên truyền, tiền thân của Bộ Văn hóa - Thông tin sau này (nay là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch).

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, văn hóa Việt Nam mang tinh thần "tiếng hát át tiếng bom" và như lời tổng kết của Tổng Bí thư Lê Duẩn: "Ta thắng Mỹ trước hết là thắng về văn hóa". Đó là sự đúc kết hết sức sâu sắc, đúng đắn, khoa học và đầy sức thuyết phục. Nó không chỉ là sự tổng kết cho thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, mà còn là sự đúc kết chung cho mọi thắng lợi trong trường kỳ lịch sử đấu tranh dựng nước và giữ nước của dân tộc ta.

Đã có khoảng ba trăm định nghĩa về văn hóa, vậy mà vẫn không thể hàm chứa, bao quát hết được tầm vóc, vị trí, vai trò của văn hóa đối với con người và xã hội. Riêng điều ấy cũng đã nói lên sứ mệnh, vai trò của văn hóa to lớn biết bao. Và điều ấy, cũng rất đúng với phát biểu khai mạc Hội nghị Văn hóa toàn quốc ngày 24.11.2021 của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng: "Văn hóa là hồn cốt của dân tộc, nói lên bản sắc của dân tộc. Văn hóa còn thì dân tộc còn…".

Tại Hội nghị văn hóa toàn quốc diễn ra tại Thủ đô Hà Nội, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã có bài phát biểu rất quan trọng. Tổng Bí thư nhấn mạnh: "Từ ngày thành lập đến nay, Đảng ta luôn coi trọng vai trò của văn hóa và hết sức quan tâm đến công tác xây dựng văn hóa trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc và xây dựng đất nước… Nhận thức của Đảng về văn hóa ngày càng toàn diện, đầy đủ và sâu sắc hơn.

> *Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, văn hóa Việt Nam mang tinh thần "tiếng hát át tiếng bom" và như lời tổng kết của Tổng Bí thư Lê Duẩn: "Ta thắng Mỹ trước hết là thắng về văn hóa". Đó là sự đúc kết hết sức sâu sắc, đúng đắn, khoa học và đầy sức thuyết phục. Nó không chỉ là sự tổng kết cho thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, mà còn là sự đúc kết chung cho mọi thắng lợi trong trường kỳ lịch sử đấu tranh dựng nước và giữ nước của dân tộc ta".*
>
> *Đã có khoảng ba trăm định nghĩa về văn hóa, vậy mà vẫn không thể hàm chứa, bao quát hết được tầm vóc, vị trí, vai trò của văn hóa đối với con người và xã hội. Riêng điều ấy cũng đã nói lên sứ mệnh, vai trò của văn hóa to lớn biết bao.*

Đảng ta xác định: Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là sức mạnh nội sinh, động lực quan trọng để phát triển đất nước… Nền văn hóa mà chúng ta xây dựng là nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc…". Đó là sự nhấn mạnh về vị trí, vai trò, mục tiêu, phương hướng xây dựng nền văn hóa và con người Việt Nam. Cán bộ, đảng viên và nhân dân ta, nhất là những người hoạt động trên lĩnh vực văn hóa thêm một lần nữa hiểu rõ, thấm sâu ý nghĩa, tầm quan trọng của văn hóa đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, không chỉ trong giai đoạn hiện tại, mà là lâu dài.

Để xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam thực sự trở thành "nền tảng", "nguồn lực nội sinh", "động lực phát triển" đất nước nhanh, bền vững trong kỷ nguyên mới tại Kết luận 156-KL/TW Bộ Chính trị yêu cầu: Khẩn trương hoàn thiện thể chế, cơ chế, chính sách; ưu tiên bổ sung nguồn lực thúc đẩy phát triển văn hóa, con người Việt Nam trong giai đoạn mới; Huy động mọi nguồn lực, động lực xây dựng và phát triển văn hóa, con người; Phấn đấu mức chi cho văn hóa không thấp hơn 2% tổng chi ngân sách nhà nước; Xây dựng chiến lược phát triển nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao, cán bộ cấp chiến lược; Có giải pháp đột phá đẩy mạnh phát triển công nghiệp văn hóa bảo đảm các yếu tố: đổi mới, sáng tạo, bản sắc, độc đáo, chuyên nghiệp, lành mạnh, cạnh tranh, bền vững; Xây dựng môi trường văn hóa số phù hợp với nền kinh tế số, xã hội số và công dân số; Chủ động hội nhập quốc tế về văn hóa, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại và thúc đẩy quảng bá bản sắc văn hóa Việt Nam trong cộng đồng quốc tế.

> *Tôi muốn nhấn mạnh rằng, văn hóa chính là hồn cốt của dân tộc, là sức mạnh nội sinh để đất nước trường tồn. Nếu kinh tế cho chúng ta cơm ăn áo mặc, thì văn hóa cho chúng ta niềm tin, bản lĩnh và khát vọng.*

Tôi muốn nhấn mạnh rằng, văn hóa chính là hồn cốt của dân tộc, là sức mạnh nội sinh để đất nước trường tồn. Nếu kinh tế cho chúng ta cơm ăn áo mặc, thì văn hóa cho chúng ta niềm tin, bản lĩnh và khát vọng. Như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói: "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi".

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng, nếu chúng ta chỉ chú trọng kinh tế mà xem nhẹ văn hóa, thì sẽ dễ rơi vào nguy cơ mất gốc, hòa tan. Ngược lại, nếu biết phát huy sức mạnh của văn hóa, gắn văn hóa với phát triển, chắc chắn Việt Nam sẽ có được một vị thế xứng đáng trên bản đồ thế giới. ■

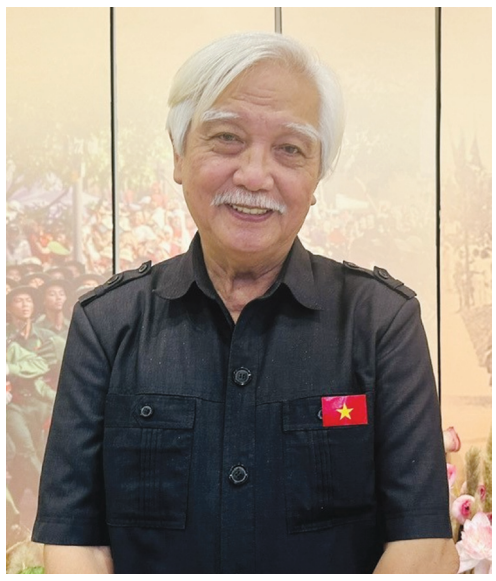
Văn hóa là sức mạnh nội sinh để đất nước trường tồn và phát triển **Ảnh: TR.HUẤN**

Để Văn hóa vững bước vào kỷ nguyên mới

● **Nhóm P.V (thực hiện)**

Kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống ngành Văn hóa là dịp để nhìn lại chặng đường đầy tự hào, đồng thời cũng là cơ hội suy ngẫm để Văn hóa đồng hành cùng dân tộc, vững bước tiến vào kỷ nguyên mới.

Ngành Văn hóa phải có nhiệm vụ chấn hưng trong kỷ nguyên mới

Năm 1943, chúng ta đã có *Đề cương về văn hóa Việt Nam* và trong những ngày đầu thành lập nước, Đảng và Bác Hồ đã tổ chức nhiều hoạt động văn hóa, trong đó Hội nghị văn hóa lần thứ nhất đưa ra những đường lối mà cho đến ngày nay vẫn còn nguyên giá trị.

Nhìn lại thời điểm đất nước mới giành độc lập, đánh đuổi giặc, lật đổ chế độ cũ là nhiệm vụ cách mạng nhưng nhiệm vụ quan trọng hơn là xây dựng chế độ mới. Xây dựng chế độ mới phải có giáo dục, có văn hóa, chứ không chỉ có kinh tế, vì văn hóa liên quan đến con người mà cách mạng, cốt lõi nhất cũng là con người.

Con người phải có văn hóa, có tri thức và giác ngộ chính trị. Vì vậy, có cơ chế văn hóa là lẽ tự nhiên của một Nhà nước. Trong hoàn cảnh còn quá nhiều thiếu thốn, nhưng ngay từ đầu, văn hóa đã đồng hành cùng sự phát triển của đất nước, của dân tộc, như là một mũi nhọn, là công cụ, là vũ khí.

Từ rất sớm Bác Hồ đã nhận định "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi". Đây là phát biểu sớm nhất với tư cách là người đứng đầu nhà nước đặt vấn đề liên quan đến văn hóa. Mặc dù Bác Hồ rất khiêm tốn cho rằng đó là ý kiến cá nhân thôi nhưng Người đã đặt ra vấn đề rất cơ bản về văn hóa.

Cho đến hôm nay, chúng ta đã thấy rất rõ rằng văn hóa là một nguồn lực, là động lực, là sức mạnh mềm. "Sức mạnh mềm" nhiều khi còn lớn hơn cả sức mạnh cứng, hơn cả vũ khí, hơn cả tiềm lực kinh tế. Vì vậy, phải đặt văn hóa ngang hàng với kinh tế, chính trị. Đất nước ta đi một chặng đường rất dài nhưng vấp phải không ít những gian khó, đôi khi gian khó đầu tiên là con người, là lòng người, phẩm chất con người. Đó cũng là những thách thức mà ngành Văn hóa phải có nhiệm vụ chấn hưng trong kỷ nguyên mới.

(Nhà sử học DƯƠNG TRUNG QUỐC, Phó Chủ tịch kiêm Tổng thư ký Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam)

Văn hóa là điều đầu tiên và quan trọng nhất

Nước Việt Nam là quốc gia có lịch sử lâu đời và văn hóa là những tinh túy được ngưng đọng lại từ lịch sử. Cho nên, văn hóa Việt Nam không chỉ phong phú, đa dạng mà còn có sức mạnh vô địch và vô biên.

Lịch sử dân tộc Việt Nam vượt qua thử thách hiểm nghèo, bị Bắc thuộc 1.000 năm nhưng không đánh mất bản sắc dân tộc. Chúng ta nói nhiều đến những cuộc khởi nghĩa vũ trang, nhưng cái đó chưa giải thích được vì sao dân tộc ta làm được một điều có một không hai trong lịch sử nhân loại: Bị đồng hóa ráo riết bởi một nền văn hóa lớn mà chúng ta vẫn giữ được là mình. Đó là vì chúng ta

mất nước nhưng không mất làng.

Tất cả những giá trị văn hóa truyền thống được bảo lưu sau lũy tre làng. Hình ảnh mất nước không mất làng chính là nói lên vai trò của văn hóa. Văn hóa còn thì dân tộc còn. Văn hóa là điều đầu tiên và quan trọng nhất. Chính vì vậy, khi đất nước đang bước vào kháng chiến chống Pháp đầy khó khăn, năm 1946 Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn quyết định tổ chức Hội nghị Văn hóa toàn quốc lần thứ nhất. Đó không chỉ là câu chuyện văn hóa mà là câu chuyện phát huy lòng yêu nước, sức mạnh của khối đại đoàn kết toàn dân tộc một cách cao nhất; là "Hội nghị Diên Hồng" của thời đại mới. Cho đến khi đất nước chuẩn bị bước vào kỷ nguyên vươn mình, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cũng đã chủ trì Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021, huy động sức mạnh của dân tộc vào kỷ nguyên mới.

Để phát huy vai trò đặc biệt quan trọng của văn hóa đối với dân tộc, phải hiểu văn hóa ngưng kết ở con người. Văn hóa bên cạnh sức mạnh vô biên, vô địch còn là nguồn tài nguyên to lớn. Chúng ta khai thác văn hóa không chỉ làm đẹp cho cuộc sống mà chính là khai thác sức mạnh dân tộc. Hơn lúc nào hết, bước vào kỷ nguyên mới, chúng ta phải biến tất cả những gì chúng ta có thành lợi thế cạnh tranh, làm theo cách của mình, bằng văn hóa Việt Nam. Văn hóa phải được coi là "sức mạnh mềm", là nền tảng của sự phát triển bền vững.

Việt Nam đã có "lực" rồi, chúng ta đang cần "thế", vị thế quốc gia rất mạnh trên trường quốc tế. Khoảng 10 năm trở lại đây, thế giới đánh giá Việt Nam là nước có thương hiệu quốc gia tăng mạnh nhất. Vị thế của chúng ta rất cao là do con người Việt Nam, do văn hóa ngoại giao, chính trị. Cái chúng ta ứng xử để thế giới phải kiêng dè là "dĩ bất biến ứng vạn biến" theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Văn hóa là giữ giá trị cốt lõi, độc lập dân tộc, lợi ích quốc gia, hạnh phúc nhân dân là những căn cốt. Nhưng sách lược là mềm dẻo, là thần thái của văn hóa Việt Nam. Nói đến văn hóa phải hiểu được tinh thần đó trong thời đại mới. Văn hóa phải được đề cao, được khai thác và biến thành sức mạnh của dân tộc cho sự phát triển mới.

(GS.TSKH VŨ MINH GIANG - Phó Chủ tịch Hội Khoa học lịch sử Việt Nam, Ủy viên Hội đồng di sản văn hóa quốc gia)

Văn hóa được đánh giá rất cao trong thời kỳ hội nhập

Hiện nay, có 4 nghị quyết quan trọng được xem là "bộ tứ trụ cột" để phát triển đất nước, bước vào kỷ nguyên mới. Vừa qua, Bộ Chính trị giao cho Đảng ủy Chính phủ, Bộ VHTTDL xây dựng *Dự thảo Nghị quyết của Bộ Chính trị về chấn hưng và phát triển văn hóa Việt Nam trong kỷ nguyên mới*, tôi cho rằng đó là bước tiến lớn, càng khẳng định vị thế của văn hóa, càng khẳng định sự quan tâm và đánh giá rất cao của lãnh đạo Đảng, Nhà nước đối với vai trò của văn hóa trong thời kỳ hội nhập.

Kỷ niệm 80 năm thành lập ngành Văn hóa, trải qua nhiều giai đoạn lịch sử, nhiều thế hệ lãnh đạo Bộ, trong quá trình phát triển, lúc tách lúc nhập, nhưng vai trò, vị thế của ngành luôn được đề cao. Và càng trong những năm gần đây, nhất là từ đổi mới đến nay, văn hóa càng có vị thế, "văn hóa là hồn cốt của dân tộc". Trong giai đoạn xây dựng đất nước chủ

nghĩa xã hội hiện nay không chỉ là phát triển kinh tế - xã hội mà văn hóa phải luôn đồng hành.

Kế tục và phát huy giá trị của *Đề cương về Văn hóa năm 1943*, chúng ta đã khẳng định rằng, trong bất cứ thời kỳ lịch sử nào, dù chiến tranh hay hòa bình, Đảng và Nhà nước ta luôn quan tâm đến văn hóa. Tất nhiên, tùy theo bối cảnh của từng thời kỳ mà văn hóa có những nhiệm vụ khác nhau, nhưng văn hóa luôn khẳng định vai trò to lớn, "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi" như lời dạy của Bác Hồ.

Bước vào kỷ nguyên mới, cơ hội nhiều nhưng thách thức lớn. Chúng ta không chỉ phát triển kinh tế, chính trị, quốc phòng, an ninh, mà phải quan tâm vấn đề hội nhập như thế nào, phát huy bản sắc ra sao. Mở cửa phát triển, những yếu tố ngoại lai tác động lớn đến văn hóa, vì vậy, phải quan tâm vấn đề tư tưởng đạo đức. Nói đến văn hóa là nói đến truyền thống dân tộc, tư tưởng đạo đức.

Trên cơ sở những thành tựu, và nền móng quan trọng đã có, với khí thế và quyết tâm mới, toàn ngành sẽ tiếp tục gặt hái nhiều thành tựu, thúc đẩy sự phát triển của văn hóa trong kỷ nguyên mới.

(PGS.TS ĐỖ VĂN TRỤ, Chủ tịch Hội Di sản Văn hóa Việt Nam)

Văn hóa phải được xác định là nguồn lực trong kỷ nguyên mới

Hành trình 80 năm qua của ngành Văn hóa đã có những thành tựu đáng để tự hào, những Nghị quyết của Trung ương về xây dựng và phát triển văn hóa đã được cụ thể hóa và triển khai sâu rộng về cấp cơ sở.

Bước vào kỷ nguyên mới với sự phát triển chung của đất nước, theo tôi thời gian tới ngành Văn hóa cần hướng đến 2 nội dung lớn để đạt được những kết quả như kỳ vọng. Vấn đề đầu tiên và cốt lõi nhất chính là chấn hưng văn hóa dân tộc; không chỉ giữ gìn những giá trị

truyền thống cốt lõi mà văn hóa phải được lan tỏa sâu rộng trong đời sống xã hội. Văn hóa được bồi đắp từ nếp sống để hình thành phong cách đạo đức, lối sống văn minh, lành mạnh để "kìm hãm" vấn nạn đạo đức xã hội đã và đang xuống cấp.

Nhiều năm qua, văn hóa đã được phát triển qua nhiều hoạt động thực tiễn nhưng gia tài văn hóa vẫn chưa được tập hợp, nghiên cứu và hệ thống hóa một cách đầy đủ: Từ di sản Hán Nôm, di sản dân tộc thiểu số, di sản văn hóa nghệ thuật... Những di sản này cần được nghiên cứu kỹ và mang tính định hướng để chấn hưng. Cách đây khoảng 30 năm, bộ Bách khoa toàn thư của Việt Nam đã khởi động thực hiện, được lên "bộ khung" và phân thành nhiều tập, có lĩnh vực văn hóa, mỹ thuật, kiến trúc...; nhưng đến nay vẫn chưa ấn hành, đó là điều đáng tiếc. Nếu nói riêng về văn hóa, thiết nghĩ ngành Văn hóa nên triển khai bộ Bách khoa thư về văn hóa nghệ thuật Việt Nam, để công chúng có thể tiếp cận và tìm hiểu thêm một cách chính thống, đầy đủ.

Bước vào kỷ nguyên mới, văn hóa phải được xác định là nguồn lực để phát triển xã hội, thậm chí đó là nguồn lực kinh tế, nên cần có những chính sách, giải pháp để thúc đẩy công nghiệp văn hóa phát triển mạnh mẽ hơn.

Từng nhiều năm công tác trong ngành, tôi cũng rút ra được một số vấn đề cốt lõi rằng: Khi nào mà những giá trị văn hóa được quan tâm, được định hướng như là trục phát triển thì đó là một trong những điều kiện để thúc đẩy sự phát triển chung về kinh tế xã hội của địa phương. Với đô thị di sản như Huế, ngành Văn hóa không chỉ là hoạt động theo lối nghiệp vụ thông thường mà phải xem nó như là một trục xoay chuyển để tạo ra sự kết nối nhằm thúc đẩy phát triển kinh tế xã hội địa phương.

Nhà nghiên cứu NGUYỄN XUÂN HOA, nguyên Giám đốc Sở Văn hóa Thông tin tỉnh Thừa Thiên Huế (nay là Sở Văn hóa và Thể thao thành phố Huế)

Đầu tư cho văn hóa là nhiệm vụ hết sức quan trọng

Từ góc độ một người đang tham gia công tác giáo dục âm nhạc - một loại hình nghệ thuật có những đóng góp quan trọng cho văn hóa Việt Nam, tôi xin chia sẻ một vài ước vọng.

Trong lịch sử dân tộc, nhiều giai đoạn âm nhạc được các triều đại và Nhà nước quan tâm, đầu tư cả về nhân lực lẫn vật lực, qua đó tạo nên những thành tựu và di sản quý giá cho hậu thế. Ngược lại, âm nhạc trong từng thời kỳ cũng góp phần không nhỏ vào sự nghiệp xây dựng con người và đất nước. Từ thực tế ấy, có thể thấy đầu tư cho văn hóa là nhiệm vụ hết sức quan trọng. Trong bối cảnh hiện nay, việc xây dựng và phát triển công nghiệp văn hóa càng khẳng định sức mạnh mềm của văn hóa không chỉ ở chính trị mà còn ở cả lĩnh vực kinh tế.

Phát triển công nghiệp văn hóa (trong đó có âm nhạc) đồng nghĩa với việc biến văn hóa - âm nhạc thành sản phẩm của thị trường. Tuy nhiên, điều cần lưu ý là không để sa đà vào lợi nhuận, không quá thiên về chức năng giải trí mà xem nhẹ những giá trị cốt lõi khác của âm nhạc: Giáo dục, thẩm mỹ, gắn kết cộng đồng, tiếp nối truyền thống và biểu đạt bản sắc văn hóa dân tộc.

Con người là trung tâm của mọi hoạt động xã hội, trong đó có văn hóa. Vì vậy, giáo dục và đào tạo phải được xem là điểm khởi đầu cũng như mục đích cuối cùng của các hoạt động văn hóa.

(PGS.TS NGUYỄN THỊ MỸ LIÊM, Phó Chủ tịch Hội Âm nhạc TP.HCM)

Cần đồng bộ các giải pháp, đặc biệt chú trọng đào tạo nhân lực chất lượng cao

Trong tiến trình phát triển đất nước, văn hóa luôn được khẳng định là "nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là động lực phát triển". Tuy vậy, thực tế cho thấy công tác quản lý văn hóa và di sản vẫn đối mặt nhiều thách thức. Sự lan tỏa văn hóa trong đời sống cộng đồng chưa đồng đều; một bộ phận xã hội chưa ý thức rõ giá trị mà văn hóa mang lại và đội ngũ làm công tác văn hóa chưa truyền tải trọn vẹn thông điệp đến công chúng. Tôi cho rằng Văn hóa cần được nhìn nhận vừa ở chiều sâu lịch sử, vừa trong mối quan hệ với những biến đổi đa dạng của đời sống đương đại, để không chỉ bảo tồn mà còn phát huy giá trị trong bối cảnh hội nhập quốc tế.

Một kinh nghiệm đáng chú ý là "mô hình tuần hoàn văn hóa - di sản" của Simon Thurley (Anh, 2005), nhấn mạnh quá trình từ hiểu biết - trân trọng - bảo tồn - hưởng thụ - học hỏi, tạo thành vòng tròn bền vững. Đây là gợi ý hữu ích cho quản lý văn hóa - di sản ở Việt Nam.

Bên cạnh đó, đào tạo nhân lực văn hóa - di sản vẫn là khoảng trống lớn. Đặc biệt trong lĩnh vực bảo quản di sản, nước ta chưa có chương trình đào tạo chính quy, chưa có trung tâm chuyên trách; đa số cán bộ làm việc theo kinh nghiệm, dẫn đến nhiều hạn chế. Nếu không đầu tư mạnh mẽ, nguy cơ hụt hẫng thế hệ kế cận là điều có thể thấy trước.

Trải qua 80 năm, ngành Văn hóa đã góp phần bồi đắp bản sắc dân tộc và quảng bá hình ảnh Việt Nam ra thế giới. Nhưng để văn hóa thực sự trở thành "sức mạnh mềm" của quốc gia, cần đồng bộ các giải pháp: Xây dựng thể chế, nâng cao năng lực quản lý và đặc biệt chú trọng đào tạo nhân lực chất lượng cao.

(PGS.TS LÂM NHÂN, Hiệu trưởng Trường ĐH Văn hóa TP.HCM, Phó Chủ tịch Hội Văn nghệ dân gian Việt Nam)

Văn hóa là sức mạnh tinh thần của dân tộc

Kỷ niệm 80 năm ngày thành lập ngành Văn hóa đúng vào dịp kỷ niệm 80 năm Quốc khánh nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, chúng tôi cảm nhận sâu sắc niềm vinh dự và tự hào khi được chung tay góp phần vào sự phát triển phồn vinh của đất nước. Đây là dịp để nhìn lại chặng đường vẻ vang của một ngành luôn giữ vai trò "ngọn đuốc soi đường" cho dân tộc. Từ những ngày đầu kháng chiến gian khổ, văn hóa nghệ thuật đã trở thành vũ khí tinh thần, khơi dậy lòng yêu nước và sức mạnh đoàn kết toàn dân tộc; đến thời kỳ hòa bình, đổi mới và hội nhập, ngành Văn hóa tiếp tục phát huy bản sắc truyền thống, hội nhập tinh hoa nhân loại, góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

Trải qua 8 thập kỷ, ngành Văn hóa không chỉ làm giàu thêm đời sống tinh thần của Nhân dân mà còn khẳng định sức mạnh mềm của quốc gia trên trường quốc tế. Những thành tựu rực rỡ của ngành là minh chứng sinh động cho đường lối đúng đắn của Đảng và Nhà nước; đồng thời là niềm tự hào của các thế hệ văn nghệ sĩ đã cống hiến cho sự nghiệp chung.

(NSƯT NGUYỄN HẢI LINH - Giám đốc Nhà hát Ca, Múa, Nhạc Quốc gia Việt Nam)

Văn hóa đọc đã khẳng định dấu ấn

Trong suốt 80 năm qua, ngành Văn hóa đã đạt được nhiều thành tựu to lớn, đóng góp quan trọng vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đồng thời giữ gìn, phát huy bản sắc dân tộc, nâng cao đời sống văn hóa tinh thần cho nhân dân. Trong bức tranh tổng thể ấy, việc phát triển văn hóa đọc và hoạt động thư viện nổi bật như một điểm sáng, góp phần xây dựng xã hội học tập, thúc đẩy quá trình tiếp cận tri thức của mọi tầng lớp nhân dân.

Từ những khó khăn ban đầu, với sự đầu tư của Nhà nước, sự quyết tâm vào cuộc của toàn ngành, mạng lưới thư viện đã được hình thành và phát triển rộng khắp ở Việt Nam. Nhiều mô hình phục vụ sáng tạo như "sách đi tìm người", thư viện lưu động, tủ sách cộng đồng, góc đọc tại các thiết chế văn hóa cơ sở đã giúp đưa sách và tri thức đến gần hơn với người dân, kể cả ở vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, những nơi còn khó khăn về nhiều mặt.

Một dấu mốc quan trọng phải kể đến là sau nỗ lực tham mưu của Bộ VHTTDL cùng toàn ngành, Luật Thư viện đã được Quốc hội thông qua năm 2019; Đề án phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng, Chương trình chuyển đổi số ngành thư viện được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt. Tất cả đã tạo hành lang pháp lý và động lực vững chắc cho sự phát triển của hệ thống ở thư viện Việt Nam, theo hướng chuẩn hóa và hiện đại. Cùng với sự đổi mới về quản lý và nâng cao chất lượng phục vụ, việc đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin đã giúp nhiều thư viện số đã hình thành, mở rộng khả năng tiếp cận tài nguyên thông tin, tri thức, tạo điều kiện cho người dân học tập suốt đời ở mọi lúc, mọi nơi.

Với sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, sự đồng hành của các cấp, các ngành, đặc biệt là toàn ngành Văn hóa và người dân, hoạt động thư viện và văn hóa đọc sẽ tiếp tục được thúc đẩy mạnh mẽ, đóng góp thiết thực vào công cuộc phát triển văn hóa và xây dựng một Việt Nam phồn vinh, hạnh phúc.

(TS. VŨ DƯƠNG THÚY NGÀ, nguyên Vụ trưởng Vụ Thư viện, nay là Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện - Bộ VHTTDL)

"CẨM NANG HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN CÁC NHIỆM VỤ PHÂN CẤP, PHÂN ĐỊNH THẨM QUYỀN CHO ỦY BAN NHÂN DÂN CẤP XÃ TRONG LĨNH VỰC VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH":

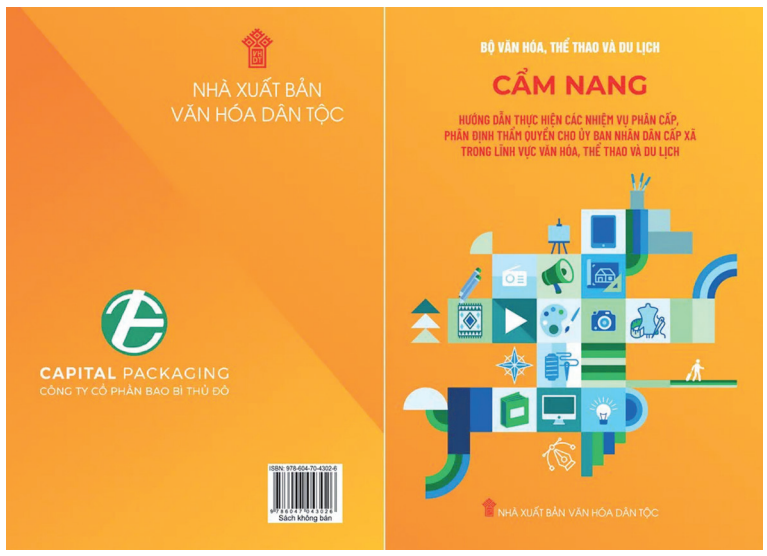
Công cụ hữu ích cho cán bộ cơ sở

● **TS PHAN THANH HẢI (Ủy viên Hội đồng Di sản Văn hóa quốc gia, Giám đốc Sở VH&TT TP Huế)**

Bộ VHTTDL vừa ban hành cuốn *Cẩm nang hướng dẫn thực hiện các nhiệm vụ phân cấp, phân định thẩm quyền cho Ủy ban nhân dân cấp xã trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch* (khổ 10x15cm, dày 72 trang, NXB Văn hóa Dân tộc ấn hành, 2025). Cẩm nang do đích thân Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng chỉ đạo biên soạn và ra mắt rất kịp thời ngay sau khi nước ta vận hành mô hình chính quyền 2 cấp từ ngày 1.7.2025.

Có thể nói đây là cuốn sách "bỏ túi" hết sức hữu ích cho đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa, thông tin, thể thao và du lịch ở cấp cơ sở. Sau khi đọc kỹ cuốn Cẩm nang, xin nêu một số nhận xét sau:

Trước hết, dưới góc nhìn của cán bộ làm công tác văn hóa, thông tin, du lịch, thể thao ở cấp cơ sở trong bối cảnh vận hành mô hình chính quyền 2 cấp (tỉnh - xã), bộ cẩm nang này thực sự đáp ứng nhiều nhu cầu "cầm tay chỉ việc": Vừa có căn cứ pháp lý rõ ràng, vừa có quy trình - thủ tục cụ thể theo từng mảng nghiệp vụ, kèm mẫu biểu áp dụng ngay. Dưới đây là đánh giá chi tiết về mức độ hữu ích, đồng thời gợi ý một số điểm có thể bổ sung để phục vụ công việc tại cơ sở tốt hơn.

Cẩm nang là tài liệu "bỏ túi" hữu ích cho đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa, thông tin, thể thao và du lịch ở cấp cơ sở

1 Bối cảnh và định vị của cẩm nang: Đúng nhu cầu "sát dân"

Được biên soạn ngay khi mô hình 2 cấp bắt đầu áp dụng trên toàn quốc từ ngày 1.7.2025, cẩm nang nhấn mạnh vai trò "cấp sát dân nhất" của chính quyền xã trong tổ chức, quản lý công việc hành chính thường ngày, nên định vị rất đúng trọng tâm công việc của cán bộ cơ sở. Mục đích của tài liệu là hướng dẫn nội dung nhiệm vụ, trình tự thủ tục thuộc thẩm quyền UBND, Chủ tịch UBND cấp xã trong các lĩnh vực văn hóa, thể thao, du lịch và thông tin; nói cách khác, đây là "sổ tay thao tác" để cán bộ xã tra cứu nhanh và thi hành đúng quy định, phục vụ nhân dân hiệu quả.

2 Cấu trúc và phạm vi: Bao quát đủ 5 mảng lớn, dễ tra cứu

Cẩm nang chia thành 5 phần: Hướng dẫn chung; Phân cấp, phân định thẩm quyền trong (i) Văn hóa - gia đình; (ii) Thể dục thể thao; (iii) Du lịch; (iv) In, thông tin cơ sở, thông tin điện tử. Cấu trúc này phản ánh đúng "gói việc" mà cán bộ xã phải xử lý hằng ngày, giúp định vị nhanh nội dung cần tìm. Ngay phần đầu, tài liệu liệt kê các văn bản gốc (Nghị định 137, 138, 150 và Thông tư 09 cùng ban hành ngày 12.6.2025), tạo "bản đồ pháp lý" để đối chiếu khi cần.

3 Điểm mạnh nổi bật: Quy trình rõ, thời hạn cụ thể, mẫu biểu sẵn dùng

Một ưu thế rất hữu dụng là mỗi nghiệp vụ đều nêu rõ thẩm quyền, thời hạn, bước thực hiện và đính kèm mẫu biểu/phiếu tiếp nhận - điều mà cán bộ cơ sở cần nhất. Một số ví dụ tiêu biểu:

Lễ hội quy mô cấp xã: Quy định nơi nộp, hạn nộp trước 30 ngày làm việc, thời hạn thẩm định 15 ngày và các nội dung cần thẩm định (đủ hồ sơ, an ninh trật tự, PCCC, môi trường…). Trường hợp hồ sơ chưa đầy đủ, UBND cấp xã phải có văn bản thông báo nội dung cần bổ sung - chi tiết nhỏ nhưng cực kỳ quan trọng để tránh ách tắc, khiếu nại.

Biểu diễn nghệ thuật: Thông báo ít nhất 5 ngày làm việc trước ngày dự kiến tổ chức; thẩm quyền tiếp nhận thuộc UBND xã nơi biểu diễn. Cẩm nang cũng nhắc điều kiện bảo đảm an ninh trật tự, môi trường, y tế, PCCC…, giúp cán bộ xã biết rõ "ngưỡng" kiểm soát trước và trong sự kiện.

Cuộc thi người đẹp, người mẫu: Thông báo ít nhất 10 ngày làm việc trước khi tổ chức - mốc thời gian dễ nhớ, dễ áp dụng trong thực tiễn duyệt kế hoạch sự kiện địa phương.

Chiếu phim nơi công cộng (khách sạn, nhà hàng, vũ trường, cửa hàng…): Giao rõ trách nhiệm tiếp nhận thông báo cho UBND cấp xã và có kèm mẫu thông báo thống nhất để áp dụng ngay.

Quản lý quảng cáo trên địa bàn: Xác định nhiệm vụ của UBND cấp xã theo Thông tư 10/2013 và Nghị định 181/2013, giúp cán bộ cơ sở biết rõ "đứng mũi chịu sào" ở những khâu nào trong mạng lưới quản lý quảng cáo vốn rất phân tán ở địa phương.

In - photocopy: Quy định cơ sở photocopy phải khai báo chậm nhất 10 ngày trước khi hoạt động, cách thức nộp tờ khai (trực tuyến, bưu chính, trực tiếp), việc thay đổi thông tin phải khai báo trong 5 ngày làm việc và trách nhiệm UBND xã cập nhật dữ liệu trong 5 ngày làm việc - một "vòng đời dữ liệu" rất rõ để xã quản lý tốt hơn loại hình dịch vụ phổ biến này.

Điểm cung cấp dịch vụ trò chơi điện tử công cộng (Internet game): Hướng dẫn cả thủ tục cấp mới (nộp trực tiếp/bưu chính/online, cần chữ ký số; thời hạn xử lý hồ sơ 15 ngày kèm kiểm tra thực tế) và gia hạn (thời hạn giải quyết 5 ngày; gia hạn một lần, tối đa 2 năm), kèm mẫu đơn ứng dụng ngay - rất "thân thiện" cho cán bộ xã lẫn hộ kinh doanh.

Thư viện cấp xã và cơ sở giáo dục: Quy định thẩm quyền tiếp nhận hồ sơ thông báo thành lập/biến động thư viện thuộc UBND cấp xã và có kèm mẫu biểu thông báo chi tiết, giúp địa phương sớm chuẩn hóa mạng lưới đọc sách cộng đồng.

Gia đình - phòng, chống bạo lực gia đình: Có Mẫu số 05 để xã tổng hợp, gửi về Sở VHTTDL/ Sở VH&TT trước ngày 5.12 hằng năm - chuẩn hóa kênh thống kê, giúp báo cáo không "trôi lịch" như trước.

Thể thao quần chúng: Quy định hai mốc thời gian "vào - ra" rất rõ, đó là báo cáo trước ít nhất 10 ngày làm việc cho UBND xã nơi tổ chức và báo cáo kết quả sau 5 ngày làm việc kể từ khi kết thúc giải - hai "mốc cứng" này giúp cán bộ theo dõi/đôn đốc hiệu quả, lưu trữ hồ sơ kỷ cương hơn.

Du lịch: Với đề nghị công nhận khu du lịch cấp tỉnh, cẩm nang nói rõ vai trò UBND cấp xã hoặc tổ chức quản lý khu du lịch trong khâu lập - nộp hồ sơ, cũng như thời hạn xử lý của cấp tỉnh (45 ngày thẩm định + 15 ngày quyết định) - giúp xã biết mình "nằm ở đâu" trong chuỗi thủ tục liên thông nhiều cấp, tránh nộp thiếu hoặc sai luồng.

Nhìn chung, hệ thống mốc thời gian - thẩm quyền - mẫu biểu như trên cho thấy cẩm nang không những "tóm ý", mà còn chỉ rõ cách làm. Đây là giá trị lớn nhất đối với cán bộ cơ sở - những người phải biến pháp luật thành quy trình nghiệp vụ hằng ngày.

4 Bảo đảm pháp lý, minh bạch, chuyển tiếp thông suốt

Phần "Hướng dẫn chung" đặt ra các nguyên tắc phân cấp (phù hợp Hiến pháp, Luật Tổ chức Chính phủ/Chính quyền địa phương; phân định rõ nhiệm vụ - quyền hạn giữa các cấp và giữa UBND với Chủ tịch UBND; công khai, minh bạch, trách nhiệm giải trình; bảo đảm kinh phí thực hiện…) - nền tảng này giúp xã yên tâm thực thi, hạn chế chồng chéo và khoảng trống thẩm quyền trong giai đoạn chuyển đổi mô hình. Cẩm nang cũng hướng dẫn về phí, lệ phí khi giải quyết TTHC và có quy định chuyển tiếp nhằm đảm bảo công việc không bị gián đoạn - một chi tiết thiết thực lúc giao thời.

5 Ủng hộ chuyển đổi số: Nộp trực tuyến, chữ ký số

Nhiều thủ tục cho phép nộp hồ sơ qua dịch vụ công trực tuyến, yêu cầu chữ ký số; thời hạn xử lý được quy định cụ thể (ví dụ hồ sơ cấp mới/ gia hạn điểm game công cộng). Điều này khuyến khích xã tổ chức tiếp nhận - giải quyết hồ sơ theo Một cửa điện tử, giảm đi lại, tăng minh bạch thời hạn, đồng thời tạo "dấu vết số" để dễ thanh tra, kiểm tra.

6 Một vài điểm còn có thể hoàn thiện thêm

Dù rất hữu dụng, cẩm nang vẫn có thể mạnh hơn nữa nếu: Bổ sung sơ đồ quy trình (flowchart) và checklist cho từng thủ tục: Hiện tài liệu đã liệt kê bước - thời hạn - mẫu biểu, nhưng nếu có lưu đồ và danh mục kiểm (đầu vào/đầu ra, ai chịu trách nhiệm ở mỗi bước) thì cán bộ mới vào việc sẽ "nắm đường" nhanh hơn; doanh nghiệp/người dân cũng dễ dàng tự chuẩn bị.

Làm rõ hơn cơ chế phối hợp liên ngành tại địa bàn: Cẩm nang có nhắc tuân thủ an ninh trật tự, PCCC, môi trường… đối với biểu diễn nghệ thuật, nhưng nếu có phụ lục "điểm chạm phối hợp" (Công an, Y tế, PCCC, Tài nguyên - Môi trường, Thông tin và Truyền thông…) theo từng thủ tục thì xã sẽ chủ động điều phối tốt hơn ngay từ đầu.

Tăng phần tình huống thực tế (case study) và FAQ: Ví dụ, lễ hội có rước - có bắn pháo hoa tầm thấp - có huy động xã hội hóa… thì kịch bản phối hợp, giấy phép liên quan thế nào; hay với quảng cáo thì đâu là ranh giới giữa thẩm quyền xã với thẩm quyền tỉnh? (Cơ sở pháp lý đã dẫn, nhưng tình huống minh họa sẽ giúp "chốt" ranh giới rõ hơn).

Chia gọn "bộ công cụ" mẫu biểu theo nhóm công việc: Hiện mẫu rải ở từng mục (Mẫu 01 thư viện; Mẫu 04 chiếu phim công cộng; Mẫu 05 báo cáo gia đình - bạo lực gia đình; Mẫu 51-53 điểm game…), nên thêm "Phụ lục chỉ mục mẫu biểu" ở cuối để giúp cán bộ tra cứu cực nhanh theo tình huống.

Liên kết chặt với quy trình "Một cửa" cấp xã: Cẩm nang đã nêu phương thức nộp trực tuyến/ bưu chính/ trực tiếp, có thể bổ sung thêm "Sơ đồ dòng chảy hồ sơ qua Một cửa" (tiếp nhận - thẩm định - xin ý kiến - phê duyệt - trả kết quả) kèm chuẩn thời gian nội bộ để xã thiết kế SLA hợp lý.

Cập nhật định kỳ: Vì nhiều căn cứ pháp lý có thể tiếp tục sửa đổi, nên cần cơ chế cập nhật phiên bản (ví dụ mã QR đến bản điện tử "sống" trên cổng thông tin; thông báo thay đổi mốc thời hạn hoặc mẫu biểu khi có văn bản mới).

7 Thay lời kết

Từ nhu cầu thực thi ở tuyến đầu của mô hình 2 cấp, cuốn *Cẩm nang hướng dẫn thực hiện các nhiệm vụ phân cấp, phân định thẩm quyền cho Ủy ban nhân dân cấp xã trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch* là tài liệu rất hữu ích cho cán bộ văn hóa, thông tin, du lịch, thể thao cấp xã. Tài liệu có bản đồ pháp lý rõ, quy trình - mốc thời gian cụ thể, mẫu biểu áp dụng ngay, trải rộng các nghiệp vụ thường gặp: Từ lễ hội, biểu diễn, chiếu phim công cộng, quảng cáo, thư viện, thống kê gia đình - phòng, chống BLGĐ, đến thể thao quần chúng, quản lý photocopy và điểm game công cộng - tất cả đều gắn với thẩm quyền của UBND cấp xã và hướng tới minh bạch - trách nhiệm - chuyển đổi số trong giải quyết thủ tục hành chính.

Với vài bổ sung kỹ thuật (flowchart, checklist, phụ lục chỉ mục mẫu biểu, case study, sơ đồ Một cửa/điểm phối hợp liên ngành), cẩm nang sẽ không chỉ là sách để tra cứu, mà còn là "bộ công cụ tác nghiệp" chuẩn hóa, giúp cán bộ xã xử lý việc đúng - đủ - nhanh - minh bạch, góp phần vận hành trơn tru mô hình chính quyền địa phương 2 cấp trong lĩnh vực văn hóa, thông tin, du lịch, thể thao. ■

Cơ hội, thách thức và giải pháp để doanh nghiệp bứt phá

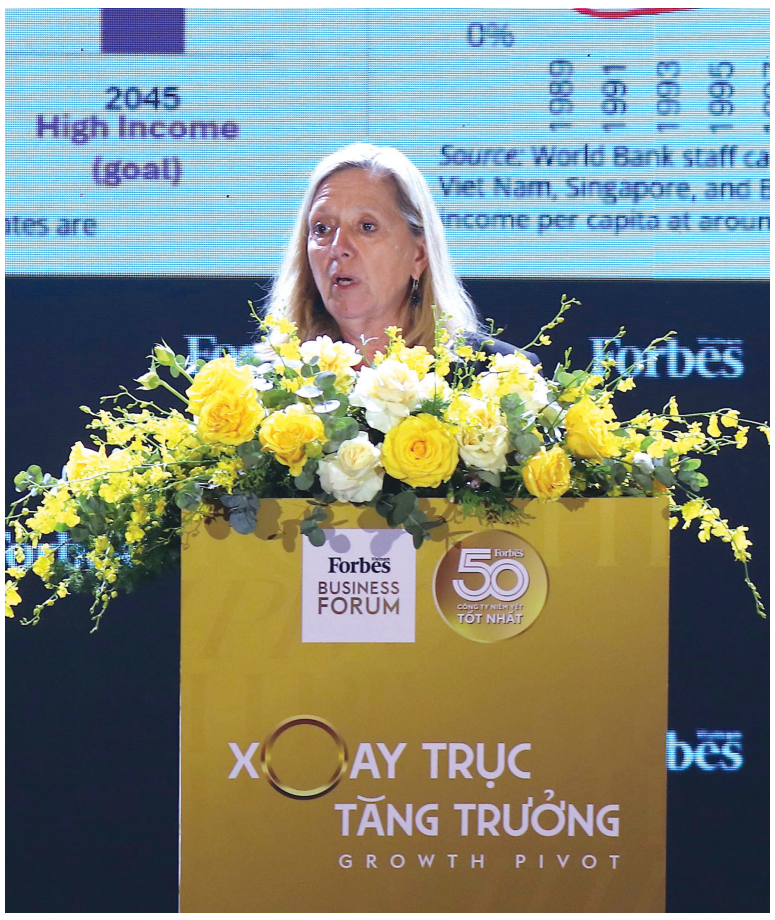
● **Bài, ảnh: VĨNH HY**

Chiều qua 21.8, tại TP.HCM đã diễn ra Diễn đàn Kinh doanh 2025 với chủ đề "Xoay trục tăng trưởng". Sự kiện thường niên do *Forbes* Việt Nam, ấn phẩm của Báo *Văn Hóa* tổ chức, nhằm kết nối các nhà lãnh đạo, doanh nhân và chuyên gia hoạch định chính sách. Tất cả cùng nhau thảo luận về cơ hội, thách thức và giải pháp để doanh nghiệp bứt phá, đưa Việt Nam tiến tới trở thành nền kinh tế do khu vực tư nhân dẫn dắt.

Năm 2025, kinh tế Việt Nam đối mặt với những cơn gió ngược từ bên ngoài. Áp lực thuế quan khiến ngành sản xuất và xuất khẩu chao đảo. Chỉ số nhà quản trị mua hàng (PMI) Việt Nam liên tiếp ghi nhận dưới ngưỡng 50 trong suốt 3 tháng, kể từ sau thời điểm Mỹ áp thuế đối ứng lên hàng hóa Việt Nam, cho thấy hoạt động sản xuất đang thu hẹp. Chủ nghĩa bảo hộ lan rộng, đe dọa trụ cột xuất khẩu của Việt Nam vốn phụ thuộc FDI và chi phí thấp. Các tổ chức như IMF, OECD đồng loạt hạ dự báo tăng trưởng toàn cầu, phản ánh lo ngại về nguy cơ leo thang chiến tranh thương mại dưới nhiệm kỳ mới của Tổng thống Mỹ Donald Trump.

Trong phần trình bày "Việt Nam và hành trình vượt bẫy thu nhập trung bình", bà Mariam Sherman, Giám đốc quốc gia World Bank tại Việt Nam, Lào và Campuchia, đã nhấn mạnh việc xác định các động lực tăng trưởng mới và tạo ra đột phá giúp Việt Nam vượt qua "bẫy thu nhập trung bình" và nguy cơ "già trước khi giàu" - những thách thức mà nhiều quốc gia đang phải đối mặt. Diễn giả cũng làm rõ những "cơ hội vàng" mà Chính phủ đang tạo ra cho doanh nghiệp tư nhân, với các nguồn lực đột phá để họ có thể tận dụng thời khắc lịch sử này.

Trong bối cảnh "ván cờ" kinh tế toàn cầu liên tục xoay chuyển, các lợi thế cạnh tranh truyền thống của Việt Nam, từ lao động giá rẻ đến tài nguyên thiên nhiên, đang phai nhạt. Câu hỏi đặt ra: Đâu là lời giải cho chặng đường tăng trưởng tiếp theo, sau gần bốn thập kỷ đổi mới?

Bà Mariam Sherman, Giám đốc quốc gia World Bank tại Việt Nam, Lào và Campuchia với phần trình bày "Việt Nam và hành trình vượt bẫy thu nhập trung bình"

Các diễn giả cho rằng, việc khai thác hiệu quả nội lực tiêu dùng, đầu tư công và chuyển dịch chuỗi cung ứng toàn cầu để tạo cơ hội xoay trục kinh tế

Cơ hội "lột xác" đang mở ra, bắt nguồn từ những thay đổi chiến lược cấp thượng tầng. Nghị quyết 68-NQ/TW lần đầu tiên khẳng định vị trí quan trọng hàng đầu của kinh tế tư nhân, được cụ thể hóa bằng loạt chính sách triển khai từ Quốc hội và Chính phủ. Đây là thời điểm vàng để khối doanh nghiệp tư nhân định hình lại động lực tăng trưởng quốc gia, khi Chính phủ đã sẵn sàng "trải đường băng" và cam kết đồng hành mạnh mẽ. Chính phủ không chỉ quyết liệt cải cách thể chế mà còn xem đổi mới sáng tạo là "ngọn hải đăng" đồng hành cùng doanh nghiệp. Bên cạnh đó, việc trao loạt dự án đầu tư công lớn cho doanh nghiệp trong nước, cùng với nỗ lực khơi thông tín dụng, giữ ổn định vĩ mô, tháo gỡ rào cản pháp lý và xử lý nút thắt hạ tầng, tạo cơ hội cho khu vực tư nhân bứt phá trong kỷ nguyên mới.

Trong phiên thảo luận "Xoay trục tăng trưởng", các diễn giả cho rằng, với dân số hơn 100 triệu người và mặt bằng lãi suất thấp, thị trường nội địa là nền tảng cho tăng trưởng bền vững. Về đầu tư công, một điểm nhấn quan trọng là khu vực tư nhân lần đầu tiên được khuyến khích tham gia sâu rộng vào các đại dự án hạ tầng quốc gia như đường sắt cao tốc Bắc - Nam, nhà máy điện hạt nhân, các trung tâm tài chính quốc tế… Đây chính là cơ hội để nền kinh tế "xoay trục" mạnh mẽ. Việc khai thác hiệu quả nội lực tiêu dùng, đầu tư công và chuyển dịch chuỗi cung ứng toàn cầu sẽ tạo cơ hội xoay trục kinh tế, cũng như thúc đẩy tăng trưởng bền vững.

Trong khi đó, ở phiên thảo luận "Thay đổi để bứt phá", các diễn giả thảo luận về giải pháp nâng cao nội lực doanh nghiệp: Từ việc đổi mới sáng tạo, ứng dụng công nghệ, cải tiến quy trình và tái cấu trúc vận hành nhằm gia tăng năng suất đến đầu tư và phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao. Song song là hiện đại hóa mô hình quản trị theo hướng bền vững, linh hoạt. Việc thích nghi và khai thác hiệu quả cơ hội thị trường hướng đến xây dựng khu vực tư nhân vững mạnh, có khả năng bứt phá để tăng trưởng bền vững.

Tại sự kiện, Forbes Việt Nam cũng đã vinh danh 50 công ty niêm yết tốt nhất năm 2025. Danh sách được bình chọn dựa trên quy trình đánh giá nghiêm ngặt, trải qua nhiều vòng với các tiêu chí như: Doanh nghiệp có lãi trong năm 2024, doanh thu và vốn hóa tối thiểu 500 tỉ đồng; đánh giá tỷ lệ tăng trưởng kép về doanh thu, lợi nhuận, tỷ lệ ROE (lợi nhuận sau thuế/vốn chủ sở hữu), ROC (rat of change - tỷ lệ thay đổi đo lường tốc độ biến thiên giá cả trong hai thời điểm)… Số liệu sử dụng tính toán là báo cáo tài chính hợp nhất kiểm toán năm 2024.

Không chỉ dựa trên số liệu, Forbes Việt Nam còn tiến hành điều tra định tính để đánh giá mức độ phát triển bền vững của doanh nghiệp, vị thế công ty trong ngành, nguồn gốc lợi nhuận, chất lượng quản trị doanh nghiệp, triển vọng ngành…■

Trưng bày chuyên đề "Hồ Chí Minh - Chân dung một con người"

Sáng qua 21.8, Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam phối hợp với Bảo tàng Mỹ thuật TP.HCM khai mạc trưng bày "Hồ Chí Minh - Chân dung một con người". Đây là sự kiện thiết thực được tổ chức nhân dịp kỷ niệm 80 năm Quốc khánh nước Cộng hòa XHCN Việt Nam (2.9.1945 - 2.9.2025).

Trưng bày giới thiệu đến công chúng 80 bức tranh, trong đó có 59 tranh chất liệu sơn dầu, sơn nước của họa sĩ Việt kiều Đào Trọng Lý (1951-2024) và 21 tranh cổ động của những họa sĩ từ Trường Cao đẳng Mỹ thuật Đông Dương, đến khóa Mỹ thuật Kháng chiến và các thế hệ sau. Các bức tranh được sáng tác tại Thái Lan từ năm 2018-2024. Với chủ đề xuyên suốt là quá trình hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, các tác phẩm tái hiện hành trình của Người từ những ngày đầu ra đi tìm đường cứu nước cho đến những dấu mốc lịch sử hào hùng. Điểm đặc biệt trong các tác phẩm của họa sĩ Đào Trọng Lý là sự khắc họa song hành hình ảnh một vị lãnh tụ kiệt xuất cùng với một con người giản dị, chan hòa tình yêu thương trong cuộc sống đời thường. Mỗi tác phẩm đều là sự kết tinh từ tình cảm kính yêu sâu sắc, được thể hiện bằng ngôn ngữ hội họa tinh tế, dựa trên những tư liệu lịch sử và cảm hứng từ tấm gương đạo đức của Bác Hồ.

Bên cạnh đó, với một góc nhìn đặc biệt qua 21 bức tranh cổ động, phần lớn được sáng tác trong giai đoạn 1969-1980, hình tượng Chủ tịch Hồ Chí Minh trở thành nguồn cảm hứng bất tận, xuất hiện xuyên suốt để mừng các ngày lễ lớn của đất nước như Quốc khánh 2.9, sinh nhật Bác 19.5 và Giải phóng miền Nam 30.4. Các tác phẩm tranh cổ động gây ấn tượng bởi sự đặc biệt của thể loại đồ họa, sử dụng ngôn ngữ tạo hình khúc chiết, cô đọng, gam màu cơ bản, mạnh mẽ, khi thì chú trọng đường nét, khi lại tập trung hình mảng, tạo nên sự phong phú, sống động, truyền tải những thông điệp chính trị nhưng giàu tính thẩm mỹ.

Trưng bày mở cửa đến hết 5.9.2025 tại tòa Nhà 2 Bảo tàng Mỹ thuật TP.HCM.

ANH HUY

TP.HCM ĐÃ CÓ THIẾT CHẾ VĂN HÓA HIỆN ĐẠI ĐẠT CHUẨN QUỐC TẾ:

Chắp cánh giấc mơ nghệ thuật vươn tầm

THÙY TRANG; ảnh: QUỐC THANH

Trước thềm kỷ niệm 80 năm Quốc khánh 2.9, TP.HCM đón nhận tin vui: Rạp Xiếc và Biểu diễn đa năng Phú Thọ chính thức khánh thành sau hơn hai năm xây dựng. Đây là công trình được đánh giá mang tính đột phá, góp phần hoàn thiện mạng lưới thiết chế văn hóa hiện đại, đưa thành phố tiến gần hơn mục tiêu trở thành trung tâm công nghiệp văn hóa hàng đầu cả nước.

Toàn cảnh công trình Rạp Xiếc và Biểu diễn đa năng Phú Thọ nhìn từ trên cao

Sân khấu của những tác phẩm lớn

Rạp Xiếc và Biểu diễn đa năng Phú Thọ tọa lạc trên diện tích 10.000m² tại đường Lữ Gia (phường Phú Thọ), tổng mức đầu tư 1.395 tỉ đồng, quy mô 2 tầng hầm và 12 tầng nổi, tổng diện tích sàn gần 30.000m². Điểm nhấn là khán phòng chính 2.000 chỗ ngồi, tích hợp hệ thống sân khấu hiện đại, đáp ứng nhiều loại hình biểu diễn phức hợp như đu bay, treo, rơi kiểm soát trên hệ sàn sân khấu nâng, hạ, hồ nước, sân băng… Ngoài ra, công trình có khán phòng tập 300 chỗ, khu triển lãm - hội nghị, nhà ăn - bếp công suất lớn và sân thượng đa chức năng.

Theo định hướng, rạp sẽ vận hành đa dạng: Biểu diễn xiếc, múa rối, nhạc kịch, hòa nhạc, festival, hội nghị, triển lãm; đồng thời phát triển các hoạt động giáo dục, trải nghiệm nghệ thuật, dịch vụ MICE và sự kiện cộng đồng.

Dự án được UBND TP.HCM phê duyệt từ cuối năm 2019, nhưng đến tháng 4.2023 mới chính thức khởi công. Sau hơn 28 tháng thi công, công trình hoàn tất và bước vào giai đoạn chạy thử, chuẩn bị vận hành.

Theo ông Võ Đức Thanh, Giám đốc Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình dân dụng và công nghiệp TP.HCM, đơn vị làm chủ đầu tư, dự án đặt ra yêu cầu rất cao về kỹ thuật và tiến độ. "Tất cả các hạng mục đều ứng dụng công nghệ hiện đại, đáp ứng tiêu chuẩn quốc tế, từ cơ khí sân khấu, hệ thống an toàn cho đến công năng tổ chức biểu diễn đa dạng", ông Thanh cho biết.

Quá trình triển khai ghi dấu sự phối hợp giữa nhiều đơn vị uy tín trong và ngoài nước. Đơn vị lập dự án và thiết kế cơ sở là Tập đoàn Afmea Cirus Group (Vương quốc Bỉ). Thi công chính do Liên danh Công ty TNHH Xây dựng Lưu Nguyễn và Tổng Công ty Xây dựng số 1 (CC1) đảm nhận. Công tác giám sát do Công ty CP Tư vấn Công nghệ, Thiết bị và Kiểm định Xây dựng (Coninco), đơn vị được đánh giá có uy tín hàng đầu trong lĩnh vực kiểm định thực hiện. Nhờ vậy, các yêu cầu về chất lượng, an toàn và tiến độ được đảm bảo…

Trong giai đoạn tiếp theo, Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình dân dụng và công nghiệp TP cho biết sẽ tiếp tục hướng dẫn chi tiết quy trình và hỗ trợ kỹ thuật để đơn vị thụ hưởng sử dụng hiệu quả các thiết bị, công nghệ; đưa vào vận hành đúng tiến độ, chính thức phục vụ khán giả từ cuối năm 2025...

Món quà dành tinh thần cho thiếu nhi và nhân dân TP

Theo Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Trần Thị Diệu Thúy, Rạp Xiếc và Biểu diễn đa năng Phú Thọ là món quà văn hóa tinh thần dành cho thiếu nhi và nhân dân thành phố, đồng thời là điểm sinh hoạt nghệ thuật tiêu biểu, góp phần hiện thực hóa mục tiêu xây dựng TP.HCM văn minh, hiện đại, nghĩa tình.

"Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng xác định văn hóa là nền tảng tinh thần, động lực nội sinh cho phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế. TP.HCM đã phê duyệt đề án xây dựng thành phố trở thành trung tâm phát triển công nghiệp văn hóa, gắn với việc đầu tư hạ tầng văn hóa hiện đại, mang tầm khu vực. Trong đó, công trình này là minh chứng cho sự ưu tiên bố trí nguồn lực, hoàn thiện mạng lưới thiết chế văn hóa song song với phát triển hạ tầng đô thị", bà Thúy nhấn mạnh.

Rạp Xiếc và Biểu diễn Đa năng Phú Thọ được lãnh đạo Thành ủy, UBND TP quan tâm chỉ đạo nhiều thời kỳ, nhằm nâng cao đời sống tinh thần của nhân dân, phát huy giá trị khu đất trường đua Phú Thọ trước đây, đồng thời tạo điều kiện phát triển các loại hình nghệ thuật và lực lượng văn nghệ sĩ, phục vụ ngành công nghiệp văn hóa thành phố.

Phó Chủ tịch UBND TP.HCM bày tỏ, sau khi hoàn thành, rạp không chỉ là nơi biểu diễn xiếc và nghệ thuật đa dạng mà còn là trung tâm đào tạo chuyên môn, bao gồm kỹ thuật xiếc, nghệ thuật sân khấu và đặc biệt là đào tạo kỹ năng vận hành hệ thống sân khấu hiện đại, góp phần hình thành đội ngũ nhân lực kỹ thuật chất lượng cao cho thành phố.

Về vận hành, Sở VHTT được giao trách nhiệm quản lý, với đơn vị thụ hưởng là Trung tâm Nghệ thuật TP.HCM. Thành phố đang xây dựng đề án vận hành chi tiết, bao gồm cả phương án đào tạo lực lượng chuyên môn và kỹ thuật. Giai đoạn đầu, việc thuê đơn vị vận hành chuyên nghiệp là cần thiết; mục tiêu trong vòng 5 năm tới, công trình sẽ được vận hành tự chủ theo mô hình đơn vị sự nghiệp, bảo đảm khai thác hiệu quả và bền vững.

> *"Rạp Xiếc và Biểu diễn đa năng Phú Thọ là dấu mốc quan trọng, gắn liền với chiến lược xây dựng và phát triển công nghiệp văn hóa TP.HCM, đóng vai trò hạt nhân trong chuỗi giá trị, kết nối nghệ thuật biểu diễn với du lịch văn hóa, kinh tế đêm, giải trí sáng tạo, đào tạo, hợp tác quốc tế và giao lưu văn hóa. Mục tiêu là nâng cao vị thế TP.HCM trên bản đồ khu vực, trở thành động lực thúc đẩy phát triển công nghiệp văn hóa của cả nước."*
>
> **(Ông TRẦN THẾ THUẬN, Giám đốc Sở VHTT TP.HCM)**

Bà Trần Thị Diệu Thúy cho rằng, đây là thời điểm đặc biệt ý nghĩa khi thành phố đã trở thành đô thị hơn 14 triệu dân, lực lượng văn nghệ sĩ ngày càng đông đảo, nhu cầu hưởng thụ văn hóa của nhân dân cũng cao hơn. Do đó, bà đề nghị Sở VHTT, Trung tâm Nghệ thuật TP cùng các đơn vị liên quan tiếp tục phối hợp chặt chẽ trong công tác vận hành, theo sát tình hình thực tế để kịp thời đề xuất giải pháp, xử lý ngay các vấn đề phát sinh, tránh để công trình chậm khai thác đúng công năng.

"Khánh thành công trình mới chỉ là bước khởi đầu, quan trọng là sớm đưa vào hoạt động đúng chức năng, tổ chức tập luyện thuần thục trên sân khấu và chuẩn bị chương trình đầu tiên phục vụ thiếu nhi và công chúng thành phố", Phó Chủ tịch UBND TP nhấn mạnh.

Sân khấu biểu diễn nghệ thuật đa năng 2.000 chỗ

Cú hích lớn cho ngành công nghiệp văn hóa

Ông Trần Thế Thuận, Giám đốc Sở VHTT TP.HCM nhấn mạnh việc khánh thành Rạp Xiếc và Biểu diễn đa năng Phú Thọ chỉ là bước khởi đầu. Nhiệm vụ quan trọng phía trước là khai thác và vận hành hiệu quả, biến nơi đây trở thành điểm đến văn hóa - nghệ thuật mang tầm khu vực, đóng góp vào mục tiêu phát triển công nghiệp văn hóa. Theo Giám đốc Sở VHTT, công trình này là dấu mốc quan trọng, mở ra hành trình khai thác và phát huy tối đa giá trị của rạp xiếc cùng các hoạt động đa năng. Việc vận hành rạp gắn liền với chiến lược xây dựng và phát triển công nghiệp văn hóa TP.HCM, đóng vai trò hạt nhân trong chuỗi giá trị, kết nối nghệ thuật biểu diễn với du lịch văn hóa, kinh tế đêm, giải trí sáng tạo, đào tạo, hợp tác quốc tế và giao lưu văn hóa. Mục tiêu là nâng cao vị thế TP.HCM trên bản đồ khu vực, trở thành động lực thúc đẩy phát triển công nghiệp văn hóa của cả nước.

Giám đốc Sở VHTT TP.HCM cho biết thêm, lãnh đạo thành phố và Bộ VHTTDL luôn quan tâm đến chiến lược phát triển công nghiệp văn hóa và thể thao. Trong thời gian tới, Sở sẽ tham gia tham luận tại Đại hội Đảng bộ TP và các kỳ họp quan trọng về đề án phát triển hai ngành công nghiệp này. Đây là thế mạnh lớn của TP.HCM, đặc biệt trong bối cảnh thành phố mở rộng không gian phát triển, khai thác hiệu quả các tiềm năng mới.

Với tinh thần trách nhiệm cao, Sở sẽ chỉ đạo Trung tâm Nghệ thuật TP phối hợp cùng các đơn vị tổ chức nhiều chương trình nghệ thuật phong phú, vừa đậm đà bản sắc dân tộc, vừa tiếp cận xu hướng sáng tạo hiện đại, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa của người dân.

Sự xuất hiện của Rạp Xiếc và Biểu diễn đa năng Phú Thọ được giới chuyên môn đánh giá là cú hích lớn cho ngành công nghiệp văn hóa TP.HCM. Công trình không chỉ là nơi dàn dựng các chương trình xiếc, nhạc kịch, nghệ thuật đa phương tiện đạt chuẩn quốc tế, mà còn là điểm đến của các đoàn nghệ thuật nước ngoài. Đây cũng là không gian đào tạo, kết nối cộng đồng sáng tạo, góp phần nâng chuẩn đào tạo nghệ thuật. Với vị trí trung tâm, rạp hứa hẹn trở thành điểm nhấn du lịch văn hóa, kéo dài thời gian lưu trú và thúc đẩy kinh tế đêm. ■

ĐỘI TUYỂN BÓNG CHUYỀN NỮ DỰ GIẢI VĐTG:

Cơ hội và thử thách

● **VĨNH HY**

Đội tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam chuẩn bị bước vào các trận đấu tại bảng G Giải bóng chuyền nữ vô địch thế giới (VĐTG) 2025 ở Thái Lan. Lần đầu tiên tham dự sân chơi đẳng cấp nhất thế giới, các cô gái Việt Nam sẽ gặp thử thách lớn khi đối đầu với những đối thủ rất mạnh nhưng cũng là cơ hội để họ thể hiện sự tiến bộ, quyết tâm thi đấu vì màu cờ sắc áo.

Các cô gái Việt Nam sẽ thi đấu quyết tâm, thể hiện hết khả năng ở các trận đấu tại giải VĐTG

Lực lượng tham dự giải VĐTG của đội tuyển Việt Nam có 13 VĐV gồm: Chủ công Trần Thị Thanh Thúy, Vi Thị Như Quỳnh, Nguyễn Thị Uyên, Nguyễn Thị Phương; phụ công: Nguyễn Thị Trinh, Trần Thị Bích Thủy, Lê Thanh Thúy, Phạm Thị Hiền; đối chuyền: Hoàng Thị Kiều Trinh; chuyền hai: Đoàn Thị Lâm Oanh, Võ Thị Kim Thoa; libero: Nguyễn Khánh Đang, Nguyễn Thị Ninh Anh.

Ra ngõ gặp núi

Đội tuyển nữ Việt Nam giành suất tham dự giải VĐTG 2025 nhờ thành tích đứng thứ tư tại Giải bóng chuyền nữ châu Á 2023 sau Thái Lan, Nhật Bản và Trung Quốc. Sân chơi này thực chất chỉ lấy 3 đội có thành tích tốt nhất dự giải thế giới nhưng do đội tuyển nữ Thái Lan được Liên đoàn Bóng chuyền thế giới (FIVB) trao quyền đăng cai giải VĐTG 2025, nên đội tuyển nữ Việt Nam được đôn lên nhận suất. Giải VĐTG 2025 có 32 đội tham dự, chia thành 8 bảng, thi đấu vòng tròn một lượt xếp hạng, chọn 2 đội đầu bảng vào vòng 1/8. Đội tuyển nữ Việt Nam nằm ở bảng G, sẽ thi đấu trận đầu tiên gặp Ba Lan vào ngày 23.8, Đức ngày 25.8 và Kenya ngày 27.8.

Ngay trận ra quân, đội tuyển nữ Việt Nam (hạng 22 thế giới) sẽ gặp thử thách cực đại khi đối thủ là đội bóng đang đứng hạng 3 thế giới Ba Lan. Đội bóng này có thành tích tốt nhất tại giải VĐTG là vị trí á quân vào năm 1952, lần gần nhất vào tứ kết ở năm 2022. Ba Lan cũng từng vô địch Olympic các năm 1964 và 1968, từng 2 lần vô địch châu Âu các năm 2003 và 2005. Hiện tại đội bóng này đang sở hữu lực lượng đồng đều, nổi bật là các tay đập có chiều cao trên 1m90 như Stysiak, Gryka hay Drukowska. Không chỉ là đội bóng mạnh nhất bảng G mà Ba Lan còn là ứng cử viên hàng đầu cho chức vô địch.

Trong khi đó đội tuyển nữ Đức đang xếp hạng 11 thế giới, có thành tích tốt nhất là xếp hạng ba giải VĐTG các năm 2002, 2009 cùng 2 lần vô địch châu Âu vào các năm 1983 và 1987. Đội bóng này cũng sở hữu lực lượng đồng đều, thường xuyên thi đấu các giải có đẳng cấp cao như Nations League, VĐTG hay Olympic.

Nhận định về 2 đối thủ trên, HLV Nguyễn Tuấn Kiệt cho biết: "Ban huấn luyện đã xem băng hình rất kỹ các đội Ba Lan, Đức. Đây là các đội bóng ở đẳng cấp thế giới. Chúng ta sẽ gặp khó khăn khi thi đấu với họ. Chắc chắn các cầu thủ Việt Nam sẽ gặp khó ở khả năng bắt bóng bước một, vì lối phát bóng của các cầu thủ châu Âu rất biến ảo. Khi các em hạn chế tối đa sai sót ở khâu này, các vị trí khác sẽ có bóng để triển khai lối chơi".

Đối thủ còn lại là Kenya hiện đang xếp hạng 23 thế giới và là đội tuyển bóng chuyền nữ có thứ hạng cao nhất của châu Phi. Họ từng 10 lần vô địch châu Phi và giành 5 HCV Đại hội Thể thao châu Phi. Đội bóng này từng 4 lần dự Olympic (gần nhất năm 2024) và 6 lần góp mặt tại giải VĐTG, thành tích tốt nhất là hạng 13 (1994, 1998). Thế nhưng ở trận giao hữu tại Đông Anh (Hà Nội) mới đây, các cô gái Việt Nam đã giành chiến thắng thuyết phục. Đây được xem là bước chạy đà không thể tốt hơn để thầy trò HLV Nguyễn Tuấn Kiệt sẵn sàng đối mặt với những thử thách khó nhằn tại giải đấu ở Thái Lan.

Nỗ lực hết sức

Không chỉ phải đối mặt với các đối thủ mạnh mà đội tuyển nữ Việt Nam còn chịu tổn thất lực lượng tại giải VĐTG. Trước ngày lên đường sang Thái Lan, đối chuyền số 1 Nguyễn Thị Bích Tuyền bất ngờ rút lui vì lý do cá nhân. Vắng Bích Tuyền là một mất mát lớn cho sức mạnh tấn công của đội. Đối chuyền sinh năm 2000 đang có phong độ rất cao và luôn là người ghi điểm hàng đầu cho đội nhà ở các giải quốc tế gần đây.

Tại chặng 2 SEA V.League 2025, Bích Tuyền thi đấu bùng nổ, ghi 45 điểm ở trận chung kết gặp Thái Lan, qua đó góp công lớn giúp đội vô địch. Bích Tuyền cũng nhận luôn danh hiệu "Cầu thủ xuất sắc toàn diện" và "Đối chuyền xuất sắc nhất" ở chặng đấu này. Trước đó, Bích Tuyền cũng là người ghi nhiều điểm nhất cho Việt Nam và nhận danh hiệu "Đối chuyền xuất sắc nhất" ở VTV Cup và Cup bóng chuyền châu Á.

Nói về sự vắng mặt của Bích Tuyền, HLV Nguyễn Tuấn Kiệt cho biết: "Không có Bích Tuyền là sự đáng tiếc. Năm 2025, đội tuyển nữ Việt Nam với sự góp mặt của Bích Tuyền đã gặt hái được nhiều thành công tới lúc này. Chúng ta đang có đội hình đoàn kết. Khi Bích Tuyền vắng mặt, chuyên môn và sức mạnh của đội tuyển sẽ bị ảnh hưởng, nhưng tôi nghĩ lối chơi sẽ không ảnh hưởng nhiều. Như năm 2023, khi đội không có Bích Tuyền nhưng vẫn thi đấu rất thành công. Tôi tin những vị trí còn lại sẽ chơi hết khả năng, nỗ lực trong từng trận đấu".

Lần đầu tiên bước ra đấu trường thế giới, chắc chắn các cầu thủ sẽ không khỏi bỡ ngỡ và có một chút gì đó "ngộp". Thế nhưng việc không chịu áp lực thành tích sẽ là điều kiện để Thanh Thuý cùng các đồng đội thi đấu thoải mái, cố gắng thể hiện những gì tốt nhất trong từng trận.

"Tại giải thế giới, đội không chịu áp lực thành tích, nhưng các cầu thủ cũng có mục tiêu riêng là mỗi cá nhân phải phát huy hết khả năng khi ra sân thi đấu. Chúng ta may mắn có lứa tuyển thủ đang vào độ chín sự nghiệp, hiểu ý nhau cả trên sân lẫn trong cuộc sống. Các em có sự tiến bộ đáng khen trong hơn 2 năm nay, đã gặt hái được một số thành tích quốc tế nhất định. Toàn đội sẽ nỗ lực cao nhất ở giải thế giới để lấy khí thế tập luyện, chuẩn bị cho mục tiêu quan trọng nhất trong năm 2025 là cạnh tranh HCV SEA Games 33 vào tháng 12 tại Thái Lan", HLV Nguyễn Tuấn Kiệt chia sẻ. ■

Nguyễn Thùy Linh tăng 1 bậc

Nguyễn Thùy Linh đã tăng bậc trên bảng xếp hạng của Liên đoàn Cầu lông thế giới 2025 (BWF) trước khi sang Pháp thi đấu Giải cầu lông vô địch thế giới 2025 từ ngày 25- 31.8.

Theo bảng xếp hạng do BWF vừa công bố, Nguyễn Thùy Linh tăng 1 bậc, vươn lên vị trí 22 đơn nữ thế giới. Thời gian qua, tay vợt của chúng ta không thi đấu giải quốc tế tuy nhiên cô vẫn được tăng bậc. Dự kiến vào thứ Bảy tuần này (ngày 23.8), Nguyễn Thùy Linh sang Pháp tham dự giải cầu lông vô địch thế giới 2025. Đây là giải đấu quan trọng thu hút các tay vợt hàng đầu góp mặt tranh tài. Cùng trên bảng xếp hạng nữ thế giới, tay vợt Vũ Thị Trang tụt 5 bậc để đứng vị trí 170 đơn nữ. Vũ Thị Trang có suất thi đấu vòng chính đơn nữ giải vô địch thế giới 2025 tại Pháp.

K.TUẤN

Thành lập đội tuyển futsal U16

Hội đồng Olympic châu Á đã công bố danh sách 12 đoàn thể thao xác nhận tham dự môn futsal tại Đại hội Thể thao trẻ châu Á. Đáng chú ý, Việt Nam cùng hai đội Đông Nam Á khác là Thái Lan và Myanmar sẽ cử đội tuyển futsal U16 tham dự. Từ đầu năm, Liên đoàn Bóng đá Việt Nam đã lên kế hoạch thành lập đội tuyển futsal U16 Việt Nam. Đội tuyển sẽ sớm hội quân và tập luyện tại Nhà thi đấu Futsal Thái Sơn Nam (TP.HCM) để chuẩn bị cho hành trình tại Bahrain. Dự kiến, danh sách các thành viên sẽ được công bố vào cuối tháng 8.

Tại Việt Nam, hiện chỉ có 2 câu lạc bộ là Thái Sơn Nam TP.HCM và Thái Sơn Bắc là có lứa cầu thủ sinh năm 2009 trở về sau được đào tạo một cách bài bản. Do đó, nhiều khả năng lực lượng nòng cốt của đội tuyển futsal U16 quốc gia sẽ đến từ hai đơn vị này.

L.YẾN

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, phường Ngọc Hà, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Hãnh diện và tự hào vì được là một phần của lịch sử

● QUỲNH HOA - HUY AN; ảnh: TUẤN MINH

Hơn 1.000 thành viên tham gia lực lượng quần chúng cho Lễ diễu binh, diễu hành kỷ niệm 80 năm Quốc khánh 2.9 đang bước vào những ngày tập cao điểm. Dù không thường xuyên chịu cảnh nắng, mưa, nhưng tất cả mọi người đều chung một niềm tự hào dân tộc, vượt qua thử thách để trở thành một phần của lịch sử.

13 khối quần chúng tham gia Lễ diễu binh, diễu hành

Theo Phó Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn (Bộ VHTTDL) Trần Hướng Dương, Bộ VHTTDL được giao phụ trách tập luyện với 13 khối quần chúng. Các khối đã triển khai tập luyện từ ngày 12 - 19.8 tại các địa điểm khác nhau trên địa bàn TP Hà Nội. Bắt đầu từ ngày 20 - 27.8 là tuần cao điểm để các khối hợp luyện tại Sân vận động Mỹ Đình. Được sự chỉ đạo của Ban chỉ đạo Lễ diễu binh, diễu hành kỷ niệm 80 năm Quốc khánh, khối quần chúng tham gia cả 2 buổi tổng hợp luyện vào tối 21 và tối 24.8 tại Quảng trường Ba Đình.

Ông Trần Hướng Dương cũng cho biết, khối quần chúng đã tham gia nhiều sự kiện lớn, Lễ diễu binh, diễu hành tại sự kiện kỷ niệm 70 năm Chiến thắng Điện Biên Phủ, hay kỷ 50 năm Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, nhưng lần này, khối quần chúng sẽ khác, bởi các diễn viên quần chúng sẽ thể hiện thành diễn viên thực thụ. Do vậy, Bộ VHTTDL sẽ cố gắng hết sức để đạt kết quả cao nhất, đáp ứng kỳ vọng của Đảng, Nhà nước và Nhân dân.

13 khối quần chúng tham gia Lễ diễu binh, diễu hành đại diện cho các tầng lớp, ngành nghề trong xã hội: Khối đại diện đoàn kết các dân tộc Việt Nam, Khối đại diện 54 dân tộc Việt Nam, Khối Diễn viên nghệ thuật, Khối đại diện Cựu chiến binh Việt Nam, Khối cựu Công an nhân dân, Khối Nông dân Việt Nam, Khối Trí thức Việt Nam, Khối Báo chí cách mạng Việt Nam...

Chia sẻ về niềm tự hào khi được tham gia tập luyện cho sự kiện quan trọng của dân tộc, Trung tá Lê Thị Anh (Khối Cựu Công an nhân dân - Công an TP Hà Nội) cho biết: "Chúng tôi đã tập luyện hơn 2 tuần qua với tinh thần phục vụ vì Tổ quốc, vì danh dự của lực lượng Công an nhân dân, vì niềm vui, hạnh phúc của nhân dân. Chúng tôi luôn cố gắng rèn luyện, giữ gìn sức khỏe, động viên nhau để hoàn thành tốt nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước, lãnh đạo giao, cũng như sự kỳ vọng của nhân dân đối với những người tham gia diễu binh, diễu hành".

Cùng Khối Cựu Công an nhân dân, Thượng tá Vũ Minh cho biết thêm, hằng ngày các đồng chí tập luyện 8 giờ, do Bộ Tư lệnh Cảnh sát cơ động (K02 - Bộ Công an) huấn luyện. Trong đội hình tập luyện có đồng chí sĩ quan cấp tướng, có 3 đồng chí nguyên là Chủ tịch Hội Cựu Công an nhân dân cấp quận, huyện, có một số hội viên là nữ. "Vì danh dự, uy tín của Hội, các đồng chí đã khắc phục nhiều khó khăn về gia đình, bố trí công việc ở nhà, tập trung ăn ở tại trụ sở Bộ Công an. Dù thời tiết khắc nghiệt, mưa, nắng nóng, oi bức... các đồng chí hội viên vẫn nghiêm túc tập luyện theo hướng dẫn của Ban tổ chức và theo yêu cầu của Ban huấn luyện", ông Minh chia sẻ.

Sẵn sàng dừng "sô"

Tham gia đội hình quần chúng còn có nhiều diễn viên, nghệ sĩ của các nhà hát, các bậc nghệ sĩ tiền bối, NSND, NSƯT... Dễ dàng nhận thấy NSND Lê Khanh, Lan Hương đang vui vẻ trong giờ giải lao. Theo tâm sự của NSND Lê Khanh, trước khi tham gia tập luyện, nghệ sĩ nào cũng "đắt sô" nhưng sẵn sàng tạm dừng để được hòa mình vào không khí hào hùng của dân tộc. Bản thân chị, cũng bay từ TP.HCM ra, dù mắt vẫn cay cay vì thiếu ngủ, nhưng khi tiếng nhạc vang lên thì rất phấn khích, quên hết mọi mệt mỏi. "Chúng tôi thường động viên nhau, đây là những khoảnh khắc nhớ mãi vì được vinh dự và kiêu hãnh tham gia vào một sự kiện chính trị - văn hóa quan trọng của đất nước và tất cả các thành viên đều trở thành một phần của lịch sử", NSND Lê Khanh bày tỏ.

Theo NSND Lê Khanh, ai cũng xúc động vì khái niệm "Tổ quốc" thật thiêng liêng đặc biệt là thời khắc này. Qua sự kiện này cho thấy, giới trẻ đã truyền cảm hứng về tình yêu quê hương, đất nước, con người, sự thiêng liêng, hào hùng, tinh thần dân tộc theo cách riêng của mình. Và làn sóng ấy được nối dài từ Đại lễ 30.4 diễn ra ở TP.HCM, cộng hưởng các thế hệ tới Đại lễ A80.

Đối với NSND Lan Hương, người đóng vai Em bé Hà Nội, từ nhỏ đã chứng kiến cảnh chiến tranh qua từng thước phim, nên khi đứng trong lực lượng quần chúng tham gia lễ diễu binh, diễu hành, chị càng hiểu được giá trị của hai tiếng "Hòa bình" cho đất nước. Chị chia sẻ, gia đình có truyền thống cách mạng, có người là lão thành cách mạng nên tình yêu quê hương đất nước đã ngấm sâu vào trong con người chị, như sợi dây mạnh mẽ níu kéo, không thể rời xa Việt Nam. Khi được tham gia tập luyện cho Lễ kỷ niệm 80 năm Quốc khánh, trong chị lại bừng lên cảm giác hạnh phúc, hãnh diện vì mình là người Việt Nam.

Một trong những diễn viên nổi bật trong Khối Diễn viên nghệ thuật là Thu Quỳnh (My Sói) của Nhà hát Tuổi Trẻ. Thu Quỳnh khẳng định, được tham gia tập luyện và tham gia một sự kiện lớn của đất nước thì không chỉ mình tôi mà tất cả mọi người đều cảm thấy rất vinh dự, gần như quên hết mệt mỏi. Trên tinh thần "vượt nắng thắng mưa", tất cả mọi người đều đồng lòng làm sao để góp sức mình trong Lễ diễu binh, diễu hành một cách đẹp nhất. Là Phó Bí thư Đoàn của Nhà hát Tuổi trẻ, Quỳnh cũng tích cực tham gia các hoạt động phong trào của Nhà hát và của Bộ VHTTDL… Do đó, việc tập luyện này với Quỳnh là cơ hội để rèn luyện, giúp bản thân năng nổ, nhiệt huyết hơn.

Hơn 1.000 người tham gia khối quần chúng đều sẵn sàng vượt qua thử thách, quyết tâm tập luyện vì thành công chung của sự kiện lịch sử trọng đại của đất nước. Vinh dự và tự hào là cảm xúc chung của các thế hệ, cộng hưởng, truyền cảm hứng cho nhau, góp phần củng cố tình yêu quê hương, đất nước, từ đó càng gắn bó hơn với Tổ quốc Việt Nam. ■

Khối Văn hóa, thể thao trong buổi tổng hợp luyện

Các nghệ sĩ, diễn viên trong giờ giải lao

Chủ tịch UBND TP Hà Nội thăm, động viên khối quần chúng

Tại buổi tổng hợp luyện khối quần chúng lần đầu tiên ở Cung Liên hợp thể thao Mỹ Đình (ngày 20.8), Chủ tịch UBND TP Hà Nội Trần Sỹ Thanh cùng đoàn công tác đã tới thăm, động viên khối quần chúng tham gia diễu binh, diễu hành tại Lễ kỷ niệm 80 năm Quốc khánh 2.9.

Là Trưởng ban Tổ chức lễ diễu binh, diễu hành của TP Hà Nội, ông Trần Sỹ Thanh biểu dương và đánh giá thành viên 13 khối quần chúng tham gia tập luyện với tinh thần trách nhiệm, nghiêm túc, đầy đủ. Đến thời điểm này, mặc dù luyện tập rất vất vả, thời tiết mưa nắng thất thường, nhưng các lực lượng vẫn giữ nguyên được tinh thần hăng hái rất cao.

Trên tinh thần đó, Chủ tịch UBND TP Hà Nội cũng đề nghị, mỗi thành viên cần tiếp tục tích cực tập luyện đúng chương trình, kế hoạch của Ban tổ chức cho đến ngày lễ chính thức. Lễ kỷ niệm 80 năm Quốc khánh 2.9 là sự kiện chính trị - văn hóa quan trọng của đất nước, không chỉ thể hiện một hình ảnh Việt Nam đang chuyển mình, hướng tới sự phồn vinh, thịnh vượng mà qua đó giới thiệu đến bạn bè và cộng đồng quốc tế về Việt Nam đoàn kết, thống nhất cùng nhau hướng tới tương lai.

"Việc tham gia sự kiện cũng là vinh dự của mỗi thành viên, chúng ta hãy thể hiện lòng yêu nước bằng ý chí, bằng hành động, giữ vững kỷ cương, kỷ luật... và 13 khối diễu hành quần chúng sẽ để lại ấn tượng sâu sắc cho đồng bào đồng chí và cho bạn bè quốc tế", ông Trần Sỹ Thanh nói.